

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו

תוכן עניינים

עמוד

1	דוח הדירקטוריון
25	הצהרת המנכ"ל
26	הצהרת החשבונאי הראשי
27	סקירת ההנהלה
29	סקירת רואה החשבון המבקר
	תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים:
30	מאזן
31	דוח רווח והפסד
32	דוח על השינויים בהון העצמי
33	ביאורים
36	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
37	הפרשה לחובות מסופקים
38	נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
41	מגזרי פעילות

דוח הדירקטוריון לדוחות הכספיים ליום 31 במארס 2007

דירקטוריון הבנק מתכבד להגיש את דוח הדירקטוריון ליום 31 במארס 2007. הדוח מוגש עם תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים של בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ (להלן הבנק) הנוגעים למצבו העסקי של הבנק ולתוצאות פעולותיו בגין שלושת החודשים הראשונים של שנת 2007 (להלן התקופה המדווחת).

הדוחות הכספיים הלא מבוקרים של הבנק נערכו על פי הוראותיו והנחיותיו של המפקח על הבנקים ונסקרו על ידי רואי החשבון המבקרים של הבנק. הנתונים מוצגים בהם בסכומים מדווחים.

התפתחויות כלכליות

הפעילות הכלכלית במשק

האינדיקטורים הכלכליים החיוביים לפעילות המשק מצביעים על המשך מגמת הצמיחה הכלכלית במשק במהלך הרבעון הראשון של שנת 2007. יצוא הסחורות והשירותים עלה בתקופה המדווחת ב- 7.3% בהמשך לעלייה של 10.6% ברבעון האחרון של שנת 2006 ועלייה של 2.4% בתקופה המקבילה אשתקד. יבוא הסחורות עלה במהלך התקופה המדווחת ב- 7.7% בהמשך לעלייה של 14.4% ברבעון האחרון של שנת 2006 ולעומת ירידה של 2.5% בתקופה המקבילה אשתקד.

אינפלציה ושער החליפין

מדד המחירים לצרכן (המדד הידוע) ירד בתקופה המדווחת ב- 0.4 נקודות האחוז לעומת עלייה של 0.1 נקודות האחוז בתקופה המקבילה אשתקד וירידה של 0.3 נקודות האחוז בשנת 2006. יעד האינפלציה לשנת 2007 עומד על 1%- 3% בדומה ליעד שנקבע בשנים קודמות.

הירידה במדד המחירים לצרכן בתקופה המדווחת הושפעה בעיקר מהחלשות הדולר האמריקאי אל מול השקל ומהירידה במחירי האנרגיה. לשינויים בשער החליפין ישנה השפעה מהירה וחזקה יחסית על האינפלציה בישראל בעיקר באמצעות השפעתה על מחירי הדיור.

בתקופה המדווחת תוסף השקל בשיעור של כ- 1.7% לעומת הדולר האמריקאי, בהשוואה לפיחות בשיעור של כ- 1.3% בתקופה המקבילה אשתקד ותיסוף של כ- 8.2% בשנת 2006.

בחודש ינואר 2007 התחזק מעט הדולר האמריקני אל מול השקל על רקע התחזקותו מול המטבעות העיקריים בעולם ולאחר שנחלש בשבעת החודשים האחרונים של שנת 2006. בהמשך התקופה המדווחת שב ונחלש הדולר האמריקני אל מול השקל על רקע העודף בחשבון השוטף של מאזן התשלומים במשק, מול הגרעונות הגדולים בארה"ב והמשך זרם ההשקעות של תושבי חוץ למשק הישראלי והגיע לרמה של 4.155 שקל לדולר, שפל של כ- 6 שנים.

בתקופה המדווחת תוסף השקל בשיעור של כ- 0.5% לעומת האירו לעומת פיחות בשיעור של כ- 4.0% בתקופה המקבילה אשתקד ולפיחות בשיעור של כ- 2.2% בשנת 2006. שער החליפין בין הדולר לאירו הסתכם בסוף הרבעון הראשון של שנת 2007 בכ- 1.33 דולר לאירו לעומת כ- 1.32 דולר לאירו בסוף שנת 2006.

המדיניות הפיסיקלית והמוניטרית

התקופה המדווחת הסתיימה בעודף תקציבי גדול מהמתוכנן, בסך של כ- 6.5 מיליארד ש"ח לעומת עודף תקציבי של 7.8 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת גרעון מתוכנן לשנת 2007 כולה בהיקף של כ- 18.7 מיליארד ש"ח, שהם כ- 2.9% מהתוצר. הכנסות המדינה ממיסים הסתכמו במהלך התקופה המדווחת בכ- 50.1 מיליארד ש"ח, שהם כ- 28% מהכנסות המיסים החזויות בתקציב השנתי. מתחילת שנת 2007 מסתמנת מגמה של רמת הכנסה גבוהה ממיסים, פועל יוצא של הצמיחה המהירה במשק והגאות בשוק ההון. מנגד, חל גידול של כ- 9% בהוצאות הממשלה בתקופה המדווחת לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

במהלך התקופה המדווחת ירדה ריבית בנק ישראל בשיעור של 1.0 נקודות האחוז משיעור של 5.0% לשיעור של 4.0%. בחודש אפריל נותרה הריבית ללא שינוי ובחודש מאי שבה וירדה ריבית בנק ישראל ב-0.25 נקודות האחוז.

מאז חודש נובמבר 2006 ביצע בנק ישראל שורה של הפחתות ריבית מצטברות בשיעור של 1.5 נקודות האחוז, אשר לדבריו טרם באו לידי מיצוי מלא בנתוני האינפלציה.

הפחתות הריבית במהלך התקופה המדווחת התרחשו על רקע הירידה באינפלציה אל מתחת ליעד, בהשפעת החלשות הדולר האמריקני אל מול השקל והירידה במחירי האנרגיה.

שוקי הכספים וההון

במהלך רוב התקופה המדווחת נרשמו עליות שערים בשוק המניות המקומי בהמשך למגמה המאפיינת את שוק ההון הישראלי בשנים האחרונות, בין היתר על רקע רמת הריבית הנמוכה במשק, האינדיקטורים הכלכליים החיוביים של המשק, סקירות חיוביות של בתי השקעות זרים ומגמה חיובית בשוקי המניות המובילים בעולם.

מדד ת"א 100 עלה בתקופה המדווחת בכ- 7.9% לעומת עלייה של כ- 1.5% בתקופה המקבילה אשתקד ועלייה של כ- 12.0% בשנת 2006. מדד ת"א 25 עלה בתקופה זו בכ- 7.7% לעומת ירידה של כ- 1.2% בתקופה המקבילה אשתקד ועלייה של כ- 12.5% בשנת 2006.

בחודש פברואר 2007 התנהל המסחר בבורסת תל-אביב במגמה מעורבת על רקע גל ירידות שערים בבורסות העולם שמקורן בשוק המניות הסיני. יחד עם זאת, התנודתיות שנרשמה בשווקים הפיננסיים בישראל היתה נמוכה באופן יחסי לשאר העולם ולשווקים המתעוררים בפרט והדגישה את יציבותו של המשק הישראלי.

גם בחודש מארס 2007 נמשכה התנודתיות בשוק המניות המקומי ובסופו נרשמו עליות שערים. מחזורי המסחר הממוצעים המשיכו להיות גבוהים יחסית, ברמה של כ- 1.6 מיליארד ש"ח ליום. אחת המגמות הבולטות לאחרונה בבורסה בת"א הינה הסטת כספים ממניות "כבדות" (מדד ת"א 100) למניות השורה השניה והשלישית, ובהתאם ניתן להבחין בתקופה האחרונה בפעילות מוגברת במניות היתר.

בתקופה המדווחת נרשמה עליית מדדים בשוק איגרות החוב הממשלתיות. מדד איגרות החוב הממשלתיות הצמודות למדד עלה בתקופה המדווחת בכ- 2.0% לעומת עלייה של כ- 1.0% בתקופה המקבילה אשתקד ועלייה של כ- 4.1% בשנת 2006. עליות המדדים נבעו, בין השאר, מהמשך הצמיחה במשק ומהקטנת היקף הנפקות איגרות החוב המקומי.

מדד איגרות החוב הממשלתיות הלא צמודות בריבית קבועה לטווחים הקצר והבינוני עלו בתקופה המדווחת בכ- 1.1% ולטווח הארוך הוא עלה בכ- 2.7%. תשואת המק"מ לשנה עמדה בסוף חודש מארס 2007 על כ- 4.3% ובאיגרות החוב הלא צמודות מסוג "שחר" ל- 20 שנה עמדה התשואה על כ- 6.3%.

קופות גמל וקרנות השתלמות

כחלק מהשלכות הרפורמה בשוק ההון, נמשכו ברבעון הראשון של שנת 2007 העברות כספים רבות מהקופות שבבעלות התאגידיים הבנקאיים לקופות שבבעלות הגופים הפרטיים, חברות הביטוח, והגופים האחרים.

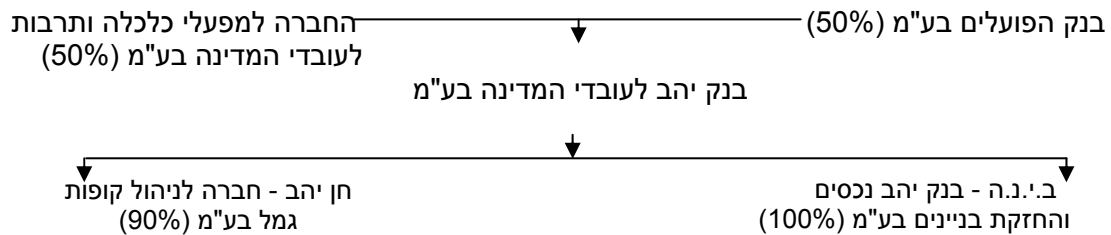
בחודשים ינואר- פברואר 2007 הייתה הצבירה נטו במערכת קופות הגמל לתגמולים בישראל שלילית והסתכמה בכ- 0.23 מיליארד ש"ח, לעומת צבירה שלילית נטו בסך של כ- 0.6 מיליארד ש"ח בשנת 2006 כולה.

בקרנות ההשתלמות הייתה הצבירה נטו בחודשים ינואר- פברואר 2007 שלילית והסתכמה בכ- 0.07 מיליארד ש"ח, לעומת צבירה חיובית נטו בסך של כ- 3.05 מיליארד ש"ח בשנת 2006 כולה.

פעילות הבנק ותיאור התפתחות עסקיו

- בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ (להלן הבנק) נוסד בשנת 1954 כ"הב קופת עובדי המדינה בע"מ". בשנת 1976 שינה הבנק את שמו ל"בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ".
- הבנק הוא תאגיד בנקאי בעל רישיון 'בנק', לפי הוראות חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א - 1981. רישיון הבנק מגביל את הפעילות ללקוחות כדלקמן:
  - עובדי מדינה וגמלאיהם.
  - עובדי חברות ממשלתיות ותאגידיים ציבוריים שהוקמו לפי דין וגמלאיהם.
  - עובדי תאגידיים שהממשלה משתתפת בתקציבם או עובדי חברות ממשלתיות שהופרטו וגמלאיהם.
  - מוסדות הסתדרות עובדי המדינה, ועדי עובדים, תאגידיים ואיגודים אחרים המשרתים את העובדים המפורטים לעיל, עובדיהם וגמלאיהם.
  - מתן אשראי לעמיתי קופות גמל וקרנות השתלמות שהבנק מעניק להן שירותים.
- הבנק אינו מורשה ליצור חבות כלשהי, כמשמעותה בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 עם תאגידיים ואיגודים כאמור לעיל, פרט להיתר ספציפי בנושא השקעה באג"ח קונצרני.
- רישיון הבנק מאפשר ניהול קופות גמל וקרנות השתלמות.
- לבנק 25 סניפים. חלק מן הסניפים פועלים במתכונת של שלוחות הקשורות לסניף אם וחלקם האחר פועל במתכונת מצומצמת.

תרשים שליטה והחזקות עיקריות

בדיווח מיידי שפורסם ב- 27 למארס 2007, דווח על חתימת מזכר עקרונות למכירת חלקו של בנק הפועלים בע"מ בבנק יהב בע"מ לבנק מזרחי-טפחות בע"מ. השלמת העסקה מותנית בקבלת אישורים על-פי דין לרבות השלמת מכירת קופות הגמל של הבנק או הנשלטות על ידו.

לפי מזכר העקרונות בכוונת בנק הפועלים בע"מ לפעול לתשלום דיבידנד על ידי הבנק שבכל מקרה יותר בידי הבנק הון עצמי בסכום שאינו נמוך מהדרוש ליחס הון לרכיבי סיכון בשיעור של 10%.

מגזרי הפעילות של הבנק

פעילות הבנק מנוהלת בשני מגזרי פעילות עיקריים, ואלו הם: המגזר הקמעונאי, הכולל את הפעילות הבנקאית פיננסית מול הלקוחות, ומגזר שוק ההון הכולל את פעילות הבנק בתחום קופות הגמל וקרנות ההשתלמות. הרווח הנקי במגזר הקמעונאי בתקופה המדווחת הוא 10.1 מיליון ש"ח, ושיעורו כ-80% מכלל פעילות הבנק. הרווח הנקי במגזר שוק ההון בתקופה המדווחת הוא 2.6 מיליון ש"ח, ושיעורו כ-20% מכלל פעילות הבנק. לפרטים נוספים ראה בפרק תיאור עסקי הבנק לפי מגזרי פעילות.

ההתפתחויות העיקריות ברווחיות הבנק

להלן השינויים בסעיפי הרווח והפסד העיקריים:

שיעור השינוי באחוזים	שלושה החודשים שהסתיימו ביום 31 במארס		
	2006 במיליוני ש"ח	2007 במיליוני ש"ח	
8	47.0	50.9	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
	0.2	1.1	הפרשה לחובות מסופקים
5	39.5	41.6	הכנסות תפעוליות ואחרות
9	62.6	68.1	הוצאות תפעוליות ואחרות
(2)	23.7	23.3	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
(8)	13.4	12.3	רווח נקי מפעולות רגילות
	16.5	0.4	רווח מפעולות בלתי רגילות, לאחר מס
(58)	29.9	12.7	רווח נקי

הרווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים

הסתכם בתקופה המדווחת ב-50.9 מיליון ש"ח לעומת 47.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של כ-8%.

מקור הגידול ברווח מפעולות מימון הוא המגזר השקלי הלא צמוד, שבו היה גידול בהיקף פעילות הבנק ושיפור מה בפער הריבית במגזר זה כמפורט להלן בסעיף 'פער הריבית'.

להלן תרומת מגזרי ההצמדה השונים לרווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:

שלושה החודשים שהסתיימו ביום 31 במארס				
2006		2007		
תרומה לרווח		תרומה לרווח		סך הכול
באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים	במיליוני ש"ח	
74	34.8	76	38.6	מטבע ישראלי לא צמוד
15	7.3	14	6.9	מטבע ישראלי צמוד למדד
8	3.6	6	3.2	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
3	1.3	4	2.2	הכנסות מימון אחרות
100	47.0	100	50.9	

פער הריבית הכולל, המבטא את ההפרש שבין שיעור ההכנסה על הנכסים לבין שיעור ההוצאה על ההתחייבויות, הסתכם בתקופה המדווחת בכ-2.2% לעומת 2.1% בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן פירוט פערי הריבית לפי מגזרי הצמדה:

שלושה החודשים שהסתיימו ביום 31 במארס			
2006	באחוזים	2007	
2.7		2.9	מטבע ישראלי לא צמוד
0.9		0.9	מטבע ישראלי צמוד למדד
3.1		2.8	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)

הבטחת הקרן השקלית בתכניות חיסכון הצמודות למדד המשיכה לצמצם את פער הריבית במגזר הצמוד למדד. ללא השפעה זו פער הריבית במגזר הצמוד למדד בתקופה המדווחת הוא 1.2%.

הרכב הנכסים הממוצע של הבנק לפי מגזרי ההצמדה השונים הוא כדלקמן:

<u>31/3/06</u>	<u>31/3/07</u>	
	באחוזים	
63	61	מגזר לא צמוד
32	33	מגזר צמוד למדד
5	6	מגזר מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)

הפרשה לחובות מסופקים הסתכמה בתקופה המדווחת בסך של 1.1 מיליון ש"ח לעומת 0.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בהפרשה לחובות מסופקים נובע מגידול בחובות שהועברו לטיפול משפטי בתקופה המדווחת.

ההפרשה לחובות מסופקים מורכבת בעיקר מההפרשה הספציפית שנעשתה בצורה שמרנית ומבוססת על הערכה זהירה של הנהלת הבנק את תיק האשראי.

להלן פרטים על ההפרשה לחובות מסופקים:

לשלושה החודשים שהסתיימו

<u>ביום 31 במארס</u>		
<u>2006</u>	<u>2007</u>	
<u>במיליוני ש"ח</u>		
0.3	1.1	הפרשה ספציפית
<u>(0.1)</u>	<u>-</u>	הפרשה נוספת
<u>0.2</u>	<u>1.1</u>	סך הכול
באחוזים		
1.2	1.0	שיעור ההפרשה הספציפית מסך האשראי המאזני

עמלות תפעוליות

ההכנסות מעמלות תפעוליות הסתכמו בתקופה המדווחת בסך של 25.2 מיליון ש"ח לעומת 24.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של כ-2%.

- עמלה ממתן אשראי מפיקדונות לפי מידת הגבייה

הבנק מקדיש חלק ניכר מפעילותו למתן הלוואות לא צמודות לעובדי מדינה ולעובדי חברות ותאגידים ממשלתיים מפיקדונות מעסיקיהם תמורת עמלה. ההכנסות מעמלות תפעוליות כוללות עמלה בסך של 2.8 מיליון ש"ח ממתן אשראי מפיקדונות לפי מידת הגבייה לעומת 5.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ-44%. העמלה קטנה עקב ההשפעה הישירה והעקיפה שנבעה מהארכת ההסכם עם החשב הכללי במשרד האוצר, כמפורט בביאור 3 בדוחות הכספיים ובסקירת רואי החשבון המבקרים.

בתקופה המדווחת כללה העמלה ממתן אשראי מפיקדונות לפי מידת הגבייה סך של 0.8 מיליון ש"ח בגין הפחתת עתודה לחסכונות שנרשמה בתקופות קודמות.

- עמלות תפעוליות

העמלות התפעוליות, ללא העמלה ממתן אשראי מפיקדונות לפי מידת הגבייה, הסתכמו בתקופה המדווחת בסך של 15.0 מיליון ש"ח לעומת 12.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של כ-18%. העלייה נבעה בין השאר מגידול בהכנסות מטיפול באשראי שנבע בעיקר מגידול בהיקף ביצוע הלוואות. כמו כן, חל גידול, בין היתר, גם בפעילות של לקוחות הבנק בתחום ניירות הערך ובעמלות החזרת שיקים.

- הפעילות בכרטיסי אשראי

הכנסות הבנק מהשתתפות בהכנסות של חברת כרטיסי אשראי הסתכמו בתקופה המדווחת ב-7.4 מיליון ש"ח לעומת 7.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של כ-4%. הכנסות הבנק מריבית על אשראי ללקוחות באמצעות כרטיסי אשראי הכלולות ברווח מפעולות מימון, הסתכמו בתקופה המדווחת ב-1.8 מיליון ש"ח לעומת 1.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות אחרות

ההכנסות האחרות הסתכמו בתקופה המדווחת בסך של 16.4 מיליון ש"ח לעומת 14.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של כ-12%. ההכנסות האחרות מורכבות בעיקר מעמלות בגין שירותים לקופות גמל וקרנות השתלמות (בתקופה המקבילה אשתקד גם מקרנות נאמנות) ומעמלות הפצה של קרנות נאמנות.

- עמלות בגין שירותים לקופות גמל ולקרנות השתלמות ועמלות הפצה של קרנות נאמנות

ההכנסות מעמלות שירותים ומעמלות הפצה הסתכמו בתקופה המדווחת בסך של 16.1 מיליון ש"ח לעומת 14.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של כ-12%. ההכנסות בתקופה המקבילה אשתקד כוללות גם עמלות שירותים בגין קרנות נאמנות עד למכירת פעילות חברת יהב מסד ניהול תיקים בע"מ. הגידול בעמלות השירותים נובע מהגידול בהיקף נכסי קופות הגמל וקרנות ההשתלמות וכן מעלייה בשיעור עמלות שירותים בחלק מהקופות והקרנות.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בתקופה המדווחת ב-68.1 מיליון ש"ח לעומת 62.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של כ-9%.

- הוצאות השכר הסתכמו בתקופה המדווחת ב-39.1 מיליון ש"ח לעומת 35.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של כ-10%. בהוצאות השכר בתקופה המדווחת נכלל תמריץ שניתן לעובדי הסניפים לעידוד הפעילות.

- הוצאות אחזקה ופחת בניינים וציוד הסתכמו בתקופה המדווחת ב-8.7 מיליון ש"ח בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

- ההוצאות האחרות הסתכמו בתקופה המדווחת ב-20.3 מיליון ש"ח לעומת 18.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של כ-11%. העלייה נובעת בעיקר מגידול בהוצאות מחשוב עקב הגידול בהיקף הפעילות בבנק.

ההפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות הסתכמה בתקופה המדווחת ב-11.0 מיליון ש"ח ושיעורה מהרווח הנקי מפעולות רגילות הוא 47.2%. הפער בין שיעור המס הסטטוטורי לבין השיעור בפועל משקף בן היתר פערים הנובעים מהשפעת המדד הידוע השלילי בתקופה המדווחת על חוק התאומים.

הרווח הנקי למניה רגילה בת 0.01 ש"ח ע.נ. מפעולות רגילות עמד בתקופה המדווחת על 0.50 ש"ח לעומת 0.55 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי הסתכם בתקופה המדווחת ב-12.7 מיליון ש"ח לעומת 29.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הנקי אשתקד כלל רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מס בסך 16.5 מיליון ש"ח שנבע ממכירת פעילות קרנות הנאמנות שניהלה חברת יהב מסד ניהול תיקים בע"מ.

הרווח הנקי למניה רגילה בת 0.01 ש"ח ע.נ. עמד בתקופה המדווחת על 0.52 ש"ח לעומת 1.23 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

השוואת מדדי הרווחיות (באחוזים):

שלושה חודשים	
שהסתיימו ביום 31 במארס	
2006	2007
25.7	21.3
14.0	10.9
33.2	11.3
72.4	73.6
63.1	61.1

תשואת הרווח מפעולות רגילות לפני מסים להון העצמי ⁽¹⁾
 תשואת הרווח מפעולות רגילות לאחר מסים להון העצמי ⁽¹⁾
 תשואת הרווח הנקי להון העצמי ⁽¹⁾
 יחס הוצאה להכנסה ⁽²⁾
 כיסוי הוצאות תפעוליות בהכנסות תפעוליות אחרות

⁽¹⁾ אופן חישוב שיעור התשואה על ההון עודכן בהתאם לעידכון בהוראות בנק ישראל (התקופה המקבילה אשתקד עודכנה אף היא).

⁽²⁾ יחס ההוצאה להכנסה מחושב לפי יחס ההוצאות התפעוליות והאחרות לרווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים ולהכנסות תפעוליות ואחרות.

המבנה וההתפתחויות העיקריות בנכסים ובהתחייבויות של הבנק

להלן השינויים בסעיפי המאזן העיקריים:

שיעור השינוי באחוזים	31/12/06	31/3/07	
	במיליוני ש"ח		
1	8,598.1	8,683.6	סך כל המאזן
(17)	2,928.0	2,426.6	מזומנים ופיקדונות בבנקים
14	3,839.6	4,388.1	ניירות ערך
3	1,665.1	1,710.7	אשראי לציבור
1	8,068.1	8,114.5	פיקדונות הציבור
5	463.8	486.5	הון עצמי
	5.4	5.6	יחס ההון העצמי למאזן (באחוזים)

ניירות ערך

סעיף 'ניירות הערך' ליום 31 במארס 2007 הסתכם ב-4,388 מיליון ש"ח לעומת 3,840 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2006, עלייה של כ-14%.

הגידול בניירות הערך נבע מהסטה של השקעות הבנק במזומנים ופיקדונות בבנקים להשקעה באיגרות חוב ומלוות ממשלתיים לטווח קצר. הסטה זו החליפה בחלקה את ההשקעות בפז"ק בנק ישראל.

פיקדונות הציבור

להלן הרכב פיקדונות הציבור:

שיעור שינוי באחוזים	31/12/06	31/3/07	
	במיליוני ש"ח		
4	5,536	5,758	פיקדונות לזמן קצוב
(11)	1,650	1,463	פיקדונות בתכניות חיסכון
1	882	893	פיקדונות לפי דרישה ואחרים

להלן התפלגות פיקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך פיקדונות הציבור		שיעור השינוי	שינוי במיליוני ש"ח	יתרה ליום		מגזר הצמדה
31/12/06	31/3/07	באחוזים	31/12/06	31/3/07	במיליוני ש"ח	
61	63	4	207	4,950	5,157	לא צמוד
33	31	(6)	(148)	2,649	2,501	צמוד מדד
6	6	(3)	(13)	469	456	מטבע חוץ (כולל צמוד מט"ח)
<u>100</u>	<u>100</u>	<u>1</u>	<u>46</u>	<u>8,068</u>	<u>8,114</u>	

הון עצמי

ההון העצמי של הבנק ליום 31 במארס 2007 הסתכם ב-486 מיליון ש"ח לעומת 464 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2006, עלייה של כ-5%.

הגידול בהון העצמי נובע מהרווח לתקופה המדווחת בסך של כ-13 מיליון ש"ח ומההתאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.

יחס ההון העצמי לרכיבי הסיכון

יחס ההון העצמי לרכיבי סיכון ליום 31 במארס 2007 הוא 16.2% בדומה ליום 31 בדצמבר 2006. העלייה נובעת מהגידול בסעיף ההון. השיעור המזערי הנדרש על פי הוראת בנק ישראל הוא 9%.

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים על פי עקרונות וכללי חשבונאות שעיקרם פורט בביאור 2 לדוחות הכספיים לשנת 2006. ביישום של כללי החשבונאות בעריכת הדוחות הכספיים הנהלת הבנק משתמשת בהנחות, בהערכות ובאומדנים שונים המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ושל התוצאות המדווחות של הבנק. ייתכן שהתממשותם בעתיד של ההערכות ושל האומדנים כאמור יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים. חלק מההערכות ומהאומדנים כאמור כרוכים במידה רבה של אי וודאות, והם עלולים להיות מושפעים בעתיד משינויים שונים. בכל הנוגע למדיניות החשבונאית הבנק מחשיב אומדנים והערכות מסוג זה, שהשינויים בהם עשויים להשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות המוצגות בדוחות הכספיים, כאומדנים וכהערכות בנושאים קריטיים.

לדעת הנהלת הבנק האומדנים וההערכות שישומו בעת עריכת הדוחות הכספיים נאותים ונעשו על פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי.

הערכות ואומדנים חשבונאים בנושאים קריטיים כאמור לעיל, פורטו בדוח הדירקטוריון לשנת 2006.

מדיניות ניהול סיכונים

במהלך פעילותו הבנק נחשף לסיכונים שונים, כגון סיכונים שוק (סיכונים הנובעים מחשיפה לשינויים בשיעורי הריבית ובשערי החליפין וסיכונים מחשיפת בסיסי ההצמדה), סיכונים נזילות, סיכונים אשראי וסיכונים תפעוליים. הוראות בנק ישראל לניהול בנקאי תקין קובעות עקרונות יסוד לניהול ולבקרת סיכונים. ההנחיות דורשות מעורבות והבנה של הדירקטוריון בניהול סיכונים, מינוי מנהל סיכונים שהוא חבר הנהלה והעמדת כלים להערכה ולמדידה של סיכונים.

מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מאושרת בדירקטוריון הבנק. נושא ניהול הסיכונים נדון אחת לרבעון בדירקטוריון הבנק עם מסמך החשיפות המפרט את מכלול הנושאים הנוגעים לניהול סיכונים. כמו כן, מועבר דיווח חודשי מתומצת לדירקטוריון הבנק ולחברת האם בנוגע לסיכונים השוק. מנכ"ל הבנק מכהן כמנהל הסיכונים.

מדיניות ניהול הנכסים וההתחייבויות נדונה בצוות ניהול נכסים והתחייבויות (להלן ננ"ה) של הבנק בראשות מנכ"ל הבנק. צוותי משנה מנהלים את הפעילות השוטפת, הנעשית על פי החלטות הדירקטוריון או ועדותיו העוסקות בחשיפות לסיכונים שוק ונזילות ובכפוף להוראות הפיקוח על הבנקים.

סיכונים שוק

סיכון שוק הוא הסיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוץ-מאזניות הנובע משינוי בשווי ההון של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי השוק.

מדיניות סיכונים השוק ודרכי ניהולם מכוונת להפחית את רמת הסיכון מהפעילות השוטפת של הבנק עד למינימום סביר. לצד ניהול שמרני של הפעילות השוטפת, המדיניות מכוונת ליצור אפיק הכנסה נוסף מביצוע חשיפות יזומות וממסחר על פי הרשאות של הנהלת הבנק ושל הדירקטוריון. תהליך ניהול הסיכונים כולל מדידת הסיכונים, הערכת התוצאות האפשריות הנובעות מסיכונים אלו, דיווח, נהלים ובקרה.

לבנק מערך מחשוב המאפשר לנהל בסיס נתונים, לתכנן פריסת תזרימים עתידיים ולבצע את החישובים הדרושים לצורך ניהול הסיכונים. הבנק אומד את רגישות הערך הנוכחי של הבנק לשינויים בגורמי הסיכון העיקריים. כמו כן, נבחנים תרחישי קיצון והשפעתם על הון הבנק. תרחישים אלו מדווחים במסמך החשיפות הנדון בדירקטוריון הבנק.

סעיפים 9 ו-10 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 339 מורים על ניהול סיכונים על פי מודל פנימי. הבנק קיבל פטור מבנק ישראל מיישום סעיפים אלו.

חשיפת הבסיס

חשיפת הבסיס מוגדרת כחשיפת ההון הפיננסי הפעיל לשלושה מגזרי הצמדה כדלקמן: שקל לא צמוד, שקל צמוד מדד ומט"ח (כולל צמוד מט"ח). הסיכון נובע מהשפעה אפשרית של האינפלציה ומשינויים בשערי החליפין על הכנסות הבנק. מחלקת הנוסטרו של הבנק אחראית על ניהול סיכון הבסיס. המדיניות נקבעת בהתאם לתנאי השוק ובכפוף למגבלות קיימות.

מגבלות חשיפת הבסיס שקבע דירקטוריון הבנק במגזרים השונים הן אלו:
 במגזר הלא צמוד ינוע עודף או חוסר בנכסים בין (-25%) ל-120% מן ההון העצמי הפעיל.
 במגזר הצמוד למדד עודף הנכסים או עודף ההתחייבויות נגזר מיתר המגזרים.
 במגזר המט"ח לא יעלה עודף הנכסים או עודף ההתחייבויות על 20% מן ההון העצמי הפעיל.
 לצורך חישוב מגבלות החשיפה ההון העצמי הפעיל מוגדר כהון עצמי, בניכוי נכסים לא פיננסיים, בניכוי ההתאמות נטו בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן ובתוספת ההפרשה לחובות מסופקים כללית ונוספת. מדידת החשיפות נעשית לאחר התאמות כלכליות אשר כוללות, בין היתר, מכשירים נגזרים המוצגים כחוץ-מאזניים.
 חשיפות נקודתיות שלא עומדות במגבלות מדווחות לדירקטוריון הבנק.

החשיפה המקסימלית במגזר המט"ח מוגבלת כמפורט להלן:
 חשיפה לדולר האמריקני עד 20% מן ההון העצמי הפעיל, חשיפה לאירו עד 20% ממגבלת החשיפה במט"ח וחשיפה לסל המטבעות עד 0.5 מיליון ש"ח. החשיפה לשאר המטבעות עד 1% מההון העצמי הפעיל, בכפוף למגבלה הכוללת על החשיפה במט"ח.

להלן חשיפת הבסיס במהלך הרבעון (במיליוני ש"ח):

ליום 31 במארס 2007	מקסימום במהלך הרבעון*	מינימום במהלך הרבעון*	
232	232	216	מגזר צמוד מדד
108	113	108	מגזר שקל לא צמוד
26	29	26	מגזר מט"ח וצמוד מט"ח
366			סך הכול הון פיננסי פעיל

* על בסיס מדידה לסופי חודשים.

דירקטוריון הבנק אישר לעסוק במכשירים נגזרים עם תאגידים בנקאיים בלבד, בכפוף למגבלות שנקבעות מעת לעת בוועדת ההשקעות של הדירקטוריון על השקעות בתאגידים אלו. במסגרת זו הבנק מבצע מסחר בעסקאות עתידיות כחלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק (ALM).

חשיפת הריבית

מטרת ניהול חשיפת הריבית היא למזער בעלות סבירה את סיכויי הריבית הנגזרים מן הפעולות השוטפות במגזרי ההצמדה השונים. שינויים בשיעורי הריבית עלולים לפגוע ברווחיות הבנק אם יש פער בין משך החיים הממוצע (להלן המח"מ) של הנכסים לבין מח"מ ההתחייבויות. לשם כך מתבצעת בחינה תקופתית של מח"מ המקורות והשימושים.

המח"מ המחושב לצורך ניהול חשיפת הריבית הוא מח"מ כלכלי המושפע גם ממכשירים נגזרים המוצגים כחוץ-מאזניים ומההון העצמי הפעיל. ההון העצמי הפעיל מסווג כמקור לא צמוד לזמן קצר.

דירקטוריון הבנק קבע מגבלת פער מח"מ של עד ± 0.5 שנים בכל אחד ממגזרי ההצמדה השונים האלה: הלא צמוד, הצמוד למדד והמט"ח.

דירקטוריון הבנק קבע מגבלה כוללת בחשיפה לריבית (השינוי בשווי ההון במגזר בעקבות עלייה או ירידה בשיעור של 1% בריבית) במגזר הצמוד ובמגזר הלא צמוד יחדיו של 6% מההון העצמי ומגבלה של 1% מההון העצמי במגזר המט"ח והצמוד מט"ח.

במגזר הלא צמוד - לרוב הנכסים וההתחייבויות מח"מ קצר או שהם צמודים לריבית הפריים היכולה להשתנות מדי יום ביומו ועל כן הם מסווגים כנכסים או כהתחייבויות לפירעון עם דרישה. מח"מ ההתחייבויות במגזר מושפע, בין היתר, מיתרת עו"ש הזכות שנפרסת על פי הערכת הבנק עד שנתיים.

ליום 31 במארס 2007 מח"מ ההתחייבויות ארוך ממח"מ הנכסים ב-0.08 שנים (0.12 שנים נכון ליום 31 בדצמבר 2006), ולכן קיימת חשיפה לירידת ריבית במגזר. התחזית בסוף הרבעון הייתה לירידת הריבית במגזר הלא צמוד בטווח הקצר והבינוני.

במגזר הצמוד למדד - ליום 31 במארס 2007 מח"מ הנכסים ארוך ממח"מ ההתחייבויות ב-0.13 שנים (0.18 שנים נכון ליום 31 בדצמבר 2006), ולכן קיימת חשיפה לעליית ריבית במגזר. התחזית בסוף הרבעון הייתה לירידת הריבית במגזר הצמוד.

ההתחייבויות הצמודות למדד הן בעיקר פיקדונות הציבור בתכניות חיסכון (כולל תכניות חיסכון שנפתחו מחודש ינואר 2003 ואשר מוגדרות כפיקדונות הציבור לזמן קצוב). כ-34% מפיקדונות הציבור במגזר הן תכניות חיסכון ייעודיות בריבית קבועה, כגון דיוור, דירה, רכב והשכלה גבוהה. תכניות חיסכון אלו בריבית קבועה הן לתקופת פירעון מקורית של עשר שנים. התכניות נסגרו להצטרפות מפקידים חדשים בחודש פברואר 2001. מכאן שליום 31 במארס 2007 התקופה המקסימלית לפירעון חוזי היא כ-4 שנים בלבד. אולם ניסיון העבר מלמד כי תקופת החיסכון בפועל בתכניות אלו קצרה ממועד הפירעון החוזי. פער המח"מ במגזר זה תלוי במידה רבה בהנחות המודל לפדיון עתידי של תכניות החיסכון בריבית קבועה.

שיעורי הפדיון של תכניות החיסכון, כפי שהמודל חוזה, נקבעים על פי מכלול המשיכות מן התכניות בעבר ועל פי הוותק של החוסכים שמשכו את כספם. המח"מ של תכניות החיסכון הייעודיות בריבית קבועה על פי המודל הוא כ-1.4 שנים.

חריגה מפער המח"מ הנובעת משינוי בהנחות ששימשו את מודל פדיון תכניות החיסכון מדווחת לוועדת ההשקעות.

מחודש פברואר 2001 הבנק מפעיל גם תכניות חיסכון בריבית משתנה כדי להקטין את חשיפת הבנק לריבית במגזר הצמוד למדד. נכון ליום 31 במארס 2007 הצבירה בתכניות אלו היא כ-1,401 מיליון ש"ח, שהם כ-56% מסך פיקדונות הציבור במגזר הצמוד למדד.

כנגד תכניות אלו הבנק מתכסה על פי מח"מ קצר (בין שנה לשנתיים). לאחרונה שב ונבחן אופן הכיסוי מחדש והוחלט שהטווח הרצוי לכיסוי הוא על פי מח"מ של שנה.

בעת האחרונה קשה להשקיע בנכסים צמודי מדד לטווח הקצר, בעיקר בשל חוסר הסחירות ובשל צמצום בהנפקות של משרד האוצר במגזר זה. בפיקדונות בבנקים ובעסקאות פרוורד על המדד הטווח המינימלי הסביר להשקעה הוא שנה. עיקר השקעות הבנק בתקופה האחרונה הן אפוא לטווחים של שנה עד שנתיים. בשל יכולת ההתכנסות המוגבלת קשה להתאים במדויק את מח"מ הנכסים למח"מ ההתחייבויות במגזר, ההולך ומתקצר. בשל כך, תיתכן חשיפת מח"מ לא מתוכננת. נוסף על כך, לבנק תכניות חיסכון בריבית משתנה אחת לחצי שנה בעלות מח"מ קצר (של כ-0.3 שנים) שכנגדן הוא התכסה עד לאחרונה כאמור על פי מח"מ של בין שנה לשנתיים.

במגזר מטבע חוץ - היקף הנכסים וההתחייבויות במגזר אינו גדול. נכון ליום 31 במארס 2007 מח"מ הנכסים כמעט זהה למח"מ ההתחייבויות (נכון ליום 31 בדצמבר 2006 מח"מ ההתחייבויות ארוך ממח"מ הנכסים ב-0.10 שנים) ולכן קיימת חשיפה נמוכה לשינוי בריבית במגזר.

ליום 31 במארס 2007 החשיפה לריבית במגזרים הצמוד והלא צמוד (השינוי בשווי ההוגן במגזר בעקבות עלייה או ירידה בשיעור של 1% בריבית) היא כ-8.0 מיליון ש"ח שהם כ-1.6% מסך ההון העצמי (10.7 מיליון ש"ח שהם כ-2.3% מסך ההון העצמי נכון ליום 31 בדצמבר 2006). חישוב החשיפה נעשה ללא קיזוז בין המגזרים. במגזר המט"ח והצמוד מט"ח החשיפה נמוכה (0.5 מיליון ש"ח שהם כ-0.1% מסך ההון העצמי נכון ליום 31 בדצמבר 2006).

סיכון נזילות

- סיכון הנזילות הוא הסיכון לרווחי הבנק ולהון העצמי כתוצאה מאי יכולתו לספק את צורכי נזילות. ניהול הסיכון מבוקר באופן סדיר כדי להבטיח את היכולת להתמודד גם במצבי ביקוש והיצע חריגים בשווקים הפיננסיים.

הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא ניהול הנזילות עוגנו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 342. על פי ההוראה הבנק נדרש להפעיל מערכות מידע לשליטה, למדידה לבקרה ולדיווח על הנזילות.

הבנק נדרש להקים מנגנון למדידה שוטפת ולבקרה אחר מצב הנזילות על בסיס יומי. מנגנון שבין תפקידיו יהיה לאמוד את מצב הנזילות, לנהל את המקורות ולהיערך למשבר נזילות. אמידת מצב הנזילות מתבצעת על פי חישוב פער הנזילות לפי תקופות לפירעון ועל פי יחס הנכסים הנזילים להתחייבויות. ההוראה מאפשרת לחשב את היחס האמור על פי מודל פנימי שיאשר דירקטוריון הבנק.

על פי ההוראה יקבל דירקטוריון הבנק דיווחים תקופתיים, לפחות אחת לרבעון, על מצב הנזילות ועל המגמות בהתפתחות הנזילות במסמך החשיפות.

הבנק אוסף ומנתח נתונים היסטוריים. על בסיס נתונים אלו בנה הבנק מודל סטטיסטי (AT RISK) LAR (LIQUIDITY) כדי לקבוע רמת נזילות נדרשת שתשקף נכונה את פעילות הבנק. המודל אושר על ידי דירקטוריון הבנק.

דירקטוריון הבנק אישר מסמך מדיניות לניהול סיכון הנזילות של הבנק. במסמך המדיניות נקבעו הרכיבים הכמותיים לחישוב יחס הנזילות, נקבעו מגבלות על פער הנזילות בהיעדר שימוש במודל פנימי ובעת שימוש במודל ונקבע מערך הטיפול בחריגות מהמדיניות ומהמגבלות שנקבעו.

בוועדת ההשקעות של דירקטוריון הבנק מיום 26 למארס 2007 הוחלט לשנות את המגבלה על טווחי הזמן של יום ועד שבוע בעת שימוש במודל הפנימי. בטווחי זמן אלו נדרש לעמוד ביחס נזילות של 1.

- בנק ישראל מתכנן רפורמה במערכות התשלומים והסליקה. כחלק מרפורמה זו נקבע לוח זמנים שלאחר עידכון נקבע שמחודש יולי 2007 תופעל מערכת לסליקה ברוטו מידית וסופית של תנועות (RTGS).

כחלק מההתארגנות להכנסת מערכת RTGS, יידרשו הבנקים לנהל נזילות תוך-יומית אשר תדרוש היערכות מקיפה באשר לתנועות הכספיות היומיות של הבנק. הבנק נערך להשתלב במערכת באמצעות בנק הפועלים בע"מ (באמצעות מערכת 'GLM'). היערכות זו כוללת התארגנות מתאימה של מחלקת הנזילות הן מבחינת נהלי העבודה הן מבחינת התכנות שישמשו לניהול הנזילות.

ראה להלן גם מדיניות גיוס המקורות ומצב הנזילות.

היערכות ליישום עקרונות באזל 2

הוועדה הבינלאומית לפיקוח על הבנקים (ועדת באזל) מתאמת בנושאים שונים את פעולות הבנקים המרכזיים במדינות המתועשות.

מסמך ועדת באזל 1 משנת 1988 קבע את דרישות הלימות ההון בתאגידי הבנקאיים בעניין חשיפת התאגיד הבנקאי לסיכונים אשראי על פי שיטה סטנדרטית.

הוועדה פרסמה בשנת 2004 מסמך חדש בנוגע להלימות הון (להלן מסמך באזל 2).

מסמך באזל 2 מציג שלושה עקרונות חדשים כדלקמן:

1. חישוב הקצאת ההון הנדרשת בגין החשיפה לסיכונים אשראי על פי מאפייני האשראי השונים. התאגיד הבנקאי נדרש לחשב את הקצאת ההון בהתבסס על מודלים כמותיים וסטטיסטיים לדירוג אשראי ולניהול סיכונים.

2. דרישה להקצאת הון בגין החשיפה לסיכונים תפעוליים. חישוב הקצאת ההון יכול להיעשות על פי הגישה הבסיסית, הגישה הסטנדרטית, או על פי גישה סטטיסטית המבוססת על מודלים פנימיים להערכת סיכונים תפעוליים, גישה שייפתח התאגיד הבנקאי.

3. דרישות דיווח וגילוי איכותי וכמותי בנוגע לחשיפות לסיכונים, אופן ניהולם והערכתם. דרישות הגילוי משתנות לפי הגישה שנבחרה לחישוב יחס ההון לרכיבי סיכון ותלויות באופן ניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי.

מטרת ההנחיות שנקבעו במסמך באזל 2, בין היתר, היא לייסד מערכת כללים מקיפה לטיפול בנושאים של זיהוי, הערכה, צמצום ובקרה ולהרחיב את הדיווח לציבור בנוגע לסיכונים.

בחודש אוקטובר 2004 פרסם בנק ישראל טיוטת קווים מנחים בנושא דירוג אשראי חברות, בנקים ומדינות. טיוטה זו אינה רלוונטית לדירוג האשראי הקמעונאי המנוהל בבנק.

ב-28 באוגוסט 2006 פרסם בנק ישראל טיוטת קווים מנחים לניהול הסיכון התפעולי במערכת הבנקאית שמטרתה ליצור תשתית הולמת לניהול הסיכון בתוך כדי עמידה בסטנדרטים בינלאומיים. הטיוטה מבוססת בעיקר על מסמכי באזל 2 ובכמה נושאים גם על מסמך רשויות הפיקוח האמריקניות.

תהליך ההיערכות ליישום באזל 2 בתחום זה כרוך, בשלב הראשון, בהקמת תשתיות לניהול סיכונים תפעוליים, ואין הוא מותנה בגישה שתקבע בעתיד לצורך הקצאת ההון כנגד הסיכונים התפעוליים. גישת בנק ישראל היא שניהול הסיכונים התפעוליים צריך להיות חלק בלתי נפרד מניהול הפעילות העסקית של הבנק, ולפיכך הוא מחייב את הבנק להקים תשתית ארגונית וניהולית ולהגדיר תהליכים אשר יבטיחו אינטגרציה של ניהול הסיכון התפעולי בניהול העסקי הסדיר. השינוי כרוך בשינוי התרבות הארגונית בבנק.

הנושאים העיקריים שהטיטה דנה בהם הם אלה: הסמכויות ותחומי האחריות של הדרגים הניהוליים בבנק, פיתוח והטמעה של מסגרת עבודה שתאפשר זיהוי והערכת סיכונים בכל התהליכים והמערכות לבקרה ולהפחתת סיכונים, הקמת מערך דיווח סדיר ומערך לאיסוף נתוני הפסד פנימיים וחיצוניים. כל הפעולות יחייבו את הבנק להשקיע בטכנולוגיה ובמערכות מידע.

בחודשים מארס - אפריל 2007 פרסם בנק ישראל שתי טיוטות בנוגע ליישום הוראות באזל 2. טיוטת הוראה אחת מתייחסת לגישות הסטנדרטיות לסיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי. הטיטה השניה מתייחסת לדרישות הגילוי. המפקח על הבנקים הודיע על כוונתו לקבוע כי החל משנת 2009, כל תאגיד בנקאי בישראל יישם את באזל 2.

הבנק לומד את העקרונות שנקבעו במסמך באזל 2. הוקם צוות היגוי ליישום ההוראה בראשות החשבונאי הראשי.

סיכוני אשראי

- אג"ח תאגידיים

לבנק ניתן אישור ספציפי מבנק ישראל להשקיע באג"ח תאגידיים עד לסכום של 200 מיליון ש"ח במגבלות מסוימות. בנק ישראל מוכן להסיר את המגבלה של 200 מיליון ש"ח כאמור בכפוף לעמידה בכמה תנאים. נכון ליום 31 במארס 2007 ההשקעה באג"ח תאגידיים היא בסך של כ-105 מיליון ש"ח. צוות השקעות לענייני אג"ח תאגידיים דן בקביעת מסגרות לפעילות באג"ח מסוג זה, בכפוף לנוהלי פעילות מתאימים. בקרה בנושא אג"ח תאגידיים נכללת בתכנית בקרת האשראי.

- הפרשה לחובות מסופקים

הבנק גיבש קריטריונים כדי לקבוע מהם חובות בעייתיים ונהלים למעקב אחריהם, ועל יסוד זה נבדק חישוב ההפרשות לחובות מסופקים אשר לדעת הנהלת הבנק משקפות את סיכוני האשראי של הבנק. הנהלת הבנק שוקדת כל העת על שיפור הפיקוח והבקרה בטיפול בחובות בעייתיים ועל הרחבת המידע והכלים העומדים לרשות הבנק בעת מתן האשראי ללקוחותיו. מדיניות האשראי של הבנק, שלפיה תיק האשראי מפוזר בין מספר רב של לווים פרטיים שיתרת האשראי של כל אחד מהם נמוכה בדרך כלל, תורמת להקטנת סיכון האשראי.

- מודל להערכת איכות תיק האשראי

בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 319, יחידת בקרת אשראי צריכה להעריך את טיב האשראי של כל הלווים ה"גדולים", בסבב של אחת לשלוש שנים לפחות.

בעקבות העלייה במספר הלקוחות הגדולים, הבנק פנה לבנק ישראל בבקשה לשנות את אופי המדגם, בכדי לצמצם את היקף הלקוחות הנבדקים.

במענה לפנייה, ציין בנק ישראל שעמדתו בנושא תקבע, לאחר שהבנק יגיש לפיקוח מתווה של מערך בקרת אשראי, התואם להערכתו את מאפייני תיק האשראי של הבנק. מתווה זה צריך להיות מושתת על לקוחות קמעונאיים המאופיינים בפיזור רב.

המתכונת החדשה נשלחה לבנק ישראל לעיון והיא כללה פירוט של שיטות בקרה, כלים ואופן גזירת המדגם.

השינוי העיקרי בתפיסת שיטת המדגם היא כי הדגימה תתבצע לפי אופי הלקוחות ועם דגימת הלקוח הבודד תוערך איכות תיק אשראי שלו על מרכיביו השונים.

המדגם מכסה את כלל לקוחות הבנק, על פי הפרמטרים העיקריים:

- מיון ראשי על פי סוג הלווים:
- (1) לוויים בעלי חשבון עו"ש.
- (2) לוויים שאינם בעלי חשבון עו"ש.
- (3) קובץ לקוחות על פי מאפייני סיכון.
- מיון משני על פי מועדונים עיקריים.

לאחר דיון ואישור המדגם בהנהלה ובדירקטוריון פנה הבנק לבנק ישראל ובחודש מארס 2007 התקבל אישורו.

על הבנק לבחון את המתכונת החדשה מעת לעת, וזאת בהתאם להתפתחות בהיקף תיק האשראי ובמאפייניו.

חובות בעייתיים

(במיליוני ש"ח)

בדצמבר 2006	יתרה ליום 31 במארס 2006 סכומים מדווחים	במארס 2007	
1.4	1.1	1.3	שאינם נושאים הכנסה
6.5	7.3	6.3	שאורגנו מחדש
8.0	7.8	7.8	בפיגור זמני
<u>13.3</u>	<u>15.0</u>	<u>15.6</u>	בהשגחה מיוחדת
29.2	31.2	31.0	סך הכול אשראי מאזני ללוויים בעייתיים
<u>2.9</u>	<u>3.3</u>	<u>3.0</u>	סך הכול אשראי חוץ-מאזני ללוויים בעייתיים
<u>32.1</u>	<u>34.5</u>	<u>34.0</u>	סך הכול אשראי כולל

הבנק פועל כדי לאתר מוקדם ככל האפשר ללוויים בסיכון, ולשם כך הוא מפעיל כלי מעקב לבקרה.

סיכון תפעולי

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסדים הנובעים מכשלים או מליקויים בתהליכים פנימיים (בין אם מדובר בגורמי אנוש בין אם מכשלים במערכות) או מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכונים משפטיים והיא אינה כוללת סיכונים אסטרטגיים. בגין הסיכון התפעולי צפויה דרישה עתידית להלימות הון רגולטורית במסגרת הוראות באזל 2. הבנק בודק את ההשלכות של שימוש בגישה הסטנדרטית ונערך ליישומה בשיתוף חברה אם.

בבנק יש גופי פיקוח והכוונה שונים בנושא הסיכון התפעולי, ובהם דירקטוריון הבנק, בקר סיכונים וצוות הנהלה לניהול סיכונים בראשות המנכ"ל. כמו כן, יש בבנק גופים נוספים שחלק מפעילותם נוגעת לבקרת הסיכונים התפעוליים, בהם קצין ציות ומניעת הלבנת הון ומימון טרור ומחלקת אבטחת מידע.

הבנק מדווח לבנק הפועלים בע"מ על נזקים תפעוליים שהוגדרו. דיווחים אלו משמשים לבניית מאגר סיכונים תפעוליים. בסיס המידע אמור לשמש לכמה מטרות, ובהן להבנה טובה יותר של גורמי הסיכון התפעולי שהבנק חשוף אליהם.

בקר הסיכונים השלים תהליך מיפוי הנושאים התפעוליים השונים ונקבע סולם לדירוג הסיכונים התפעוליים על פי סולם שהוגדר על ידי בנק הפועלים בע"מ.

סיכון משפטי

סיכון משפטי הוא הסיכון להפסד בגלל היעדר האפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם. כמו כן, יש סיכונים הנובעים מחקיקה, מתקנות, מפסיקה ומהוראות של הרשויות. יש סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי בהסכמים מספקים או ללא ייעוץ משפטי וסיכונים הנובעים מהליכים משפטיים. הסיכונים עלולים להתרחש, בין היתר, עקב היעדר סמכות או כשרות של אחד הצדדים להסכם, עקב היעדר מסמכים מתאימים ובגלל אי חוקיות או אי שלמות של הסכמים. סיכונים אלו גדלים בגלל מספר קופות הגמל וקרנות השתלמות שהבנק מעניק להן שירותים.

החשיפה בגין סיכונים אלו מבוקרת ומוקטנת בדרכים הללו:
 - לבנק יועצים משפטיים בעלי ידע וניסיון במערכת הבנקאית.
 - בבנק קצין ציות שאחראי לציות הבנק לדרישות החוק והרגולציה בתחום הצרכני ובתחום הלבנת ההון, וזאת כדי להקטין את חשיפת הבנק לתביעות משפטיות, למנוע הפסדים שעלולים לנבוע מהפרת הוראות החוק ולשמור על מוניטין הבנק. ראה להלן סעיף קצין ציות.

קצין ציות

מינוי קצין ציות נדרש כחלק מניהול הסיכונים בבנק. בין היתר, תפקידו לסייע להנהלה ולדירקטוריון למלא את אחריותם לציות הבנק לכל דרישות החוק ולדרישות רגולטוריות אחרות בתחום הצרכני ובתחום הלבנת הון, להקטין את החשיפה של הבנק לתביעות משפטיות, למנוע הפסדים כספיים העלולים להיגרם לבנק בגין הפרת הוראות החוק האמורות ולשמור על המוניטין של הבנק. קצין הציות עוסק, בין היתר, בעדכון סקר התשתית ובהטמעת ההוראות הצרכניות בקרב עובדי הבנק. כחלק מפעולות ההטמעה הוכנו מצגות ולומדות אשר כל עובדי הבנק למדו ונבחנו על תוכן. קצין הציות עוקב אחר ההפרות בתחום ההוראות הצרכניות, ועוקב אחר פעולות המחלקות השונות עד לתיקון הליקויים. במקרים אחדים הטיפול מחייב שינויים במערכות המיכון. כמו כן, נעשה מעקב אחר השינויים בחקיקה או בהוראות המיסוי בזיקה להוראות הצרכניות. בסניפי הבנק מונו אחראים לנושא הציות, והם מסייעים להטמעת ההוראות הצרכניות בבנק. האחראים מבצעים אחת לחודש בקרה בנושאים שבזיקה להוראות הצרכניות.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 411 - מניעת הלבנת הון ומימון טרור וזיהוי לקוחות

הוראות בנק ישראל מחייבות את דירקטוריון הבנק לקבוע את המדיניות בנושא איסור הלבנת הון ומימון טרור לשם הרחבת הדרכים להכרת הלקוח.
 דירקטוריון הבנק אימץ כללים מנחים בתחומים האלה:
 - שילוב הטיפול ביישומן ובאכיפתן של הוראות חוק איסור מימון טרור, התשס"ה - 2005 (להלן חוק איסור מימון טרור) כחלק מתחומי האחריות של הממונה על איסור הלבנת הון.
 - קיום בקרה והבטחת הציות לחוק.
 - מתן מענה לסיכונים הגלומים בשירותים הניתנים ללקוחות באמצעות טכנולוגיות חדשניות.
 - סיווג לקוחות ובחינת פעילותם על פי רמות סיכון לעניין הלבנת הון ומימון טרור.

עוד הדגיש הדירקטוריון את החשיבות העליונה שבקיום מערך לימודי והסברתי מובנה להטמעת הידע בקרב העובדים.

הוראות חוק איסור מימון טרור חלות הן על ארגוני טרור ופעילי טרור שהרשויות המפקדות על הטיפול בחוק זה הכריזו עליהם ככאלה הן על ארגונים ופעילים שאינם מוכרזים ככאלה, לרבות ארגונים שאינם חבר בני אדם מאוגד.

בבנק הופעלה מערכת ממוחשבת לזיהוי ולאיתור לקוחות וחשבונות שהם בבחינת מוקדי סיכון להלבנת הון. המערכת עושה שימוש בפרטי המידע המנהלי בתוך כדי התייחסות לתחומי פעילות שונים. ברבעון הראשון של שנת 2007 שודרגה המערכת המיחשובית.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2007 פורסמו עדכונים לנהלי איסור הלבנת הון.

מדיניות גיוס המקורות ומצב הנזילות

מקורות הבנק הם בעיקר תכניות חיסכון, פיקדונות לזמן קצוב ופיקדונות לפי דרישה. כמו כן, הבנק מנצל על פי הצורך את המקורות המוניטריים שבנק ישראל מעמיד לרשותו. נכון להיום, בנק הפועלים בע"מ מאפשר לבנק לגייס מקורות נזילים עד 500 מיליון ש"ח. ליום 31 במארס 2007 לא גויסו מקורות נזילים מבנק הפועלים.

פיקדונות הציבור השקליים ליום 31 במארס 2007 הסתכמו ב-5,157 מיליון ש"ח לעומת 4,950 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2006, עלייה של כ-4%. סכום פיקדונות הציבור השקליים הניתנים למשיכה לפי דרישה (עו"ש ופר"י) ליום 31 במארס 2007 הסתכמו ב-1,197 מיליון ש"ח לעומת 1,153 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2006, עלייה של כ-4%.

פיקדונות הציבור הצמודים למדד ליום 31 במארס 2007 הסתכמו ב-2,501 מיליון ש"ח לעומת 2,649 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2006, ירידה של כ-6%.

פיקדונות הציבור במט"ח ובצמודי מט"ח ליום 31 במארס 2007 הסתכמו ב-456 מיליון ש"ח לעומת 469 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2006, ירידה של כ-3%.

בתקופה המדווחת ירדה ריבית בנק ישראל בשיעור של 1.0 נקודות האחוז משיעור של 5.0% לשיעור של 4.0%.

בחודשים האחרונים הושקעו כספים במק"מ ובאג"ח שקלי לטווח קצר של עד שלושה חודשים, בשל תשואות עדיפות מריבית בנק ישראל, בשל כך צומצמו עודפי הנזילות של הבנק. החל מחודש דצמבר 2006 בנק ישראל אינו מקיים את מכרזי הפיקדונות לזמן קצוב.

נכון ליום 31 במארס 2007 יתרות המזומנים והפיקדונות היומיים הנזילים בבנקים ובבנק ישראל מהוות כ-54% מיתרות פיקדונות הציבור הנזילים השקליים.

מגזרי פעילות

פעילות הבנק מנוהלת בשני מגזרי פעילות:

1. המגזר הקמעונאי הכולל את כל הפעילות הבנקאית-פיננסית מול לקוחות.
2. מגזר שוק ההון, הכולל את פעילות הבנק בתחום קופות הגמל וקרנות ההשתלמות.

תיאור עסקי הבנק לפי מגזרי פעילות

פעילות הבנק מנוהלת בשני מגזרי הפעילות האלה: קמעונאי ושוק ההון. החלוקה למגזרי פעילות היא על פי השירותים והמוצרים הניתנים ללקוחות בכל מגזר. הנהלת הבנק משתמשת בנתוני המגזרים בעת ניתוח תוצאות הפעילות של הבנק ונעזרת בהם כדי לקבל החלטות.

המגזר הקמעונאי כולל את כל הפעילות הבנקאית-פיננסית מול לקוחות הבנק, ומגזר שוק ההון כולל את הפעילות בתחום קופות הגמל וקרנות ההשתלמות.

תוצאות פעולות המגזרים מפורטות להלן. נתוני תוצאות המגזרים נערכו על פי הוראות המפקח על הבנקים בדבר 'מגזרי פעילות עיקריים', וכוללים את המידע כפי שהוא מוצג להנהלת הבנק.

תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים נחלקו כדלקמן:

רווח מפעולות מימון והפרשה לחובות מסופקים - משויכים למגזר הקמעונאי.

הכנסות תפעוליות ואחרות - הכנסות כל מגזר סווגו באופן ישיר לפעילותו.

הוצאות תפעוליות ואחרות - מרבית ההוצאות מסווגות ספציפית למגזרים. הוצאות שלא ניתן היה לסווג באופן ישיר הוקצו לכל מגזר על פי יחס פעילותו (מספר עובדים יחסי, שטח בשימוש וכו').

הון עצמי - מיוחס למגזר הקמעונאי.

להלן תוצאות פעילות הבנק על פי מגזרי פעילות: (במיליוני שקלים חדשים)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במארס						
2006			2007			
(בלתי מבוקר)			(בלתי מבוקר)			
סה"כ	שוק ההון	קמעונאי	סה"כ	שוק ההון	קמעונאי	
47.0	-	47.0	50.9	-	50.9	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
39.5	16.8	22.7	41.6	17.0	24.6	הכנסות תפעוליות ואחרות
86.5	16.8	69.7	92.5	17.0	75.5	סך ההכנסות
0.2	-	0.2	1.1	-	1.1	הפרשה לחובות מסופקים
13.4	2.2	11.2	12.3	2.6	9.7	רווח נקי לא כולל רווח מפעילות בלתי רגילה
16.5	16.5	-	0.4	-	0.4	רווח מפעילות בלתי רגילה
29.9	18.7	11.2	12.7	2.6	10.1	רווח נקי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006
(מבוקר)

סה"כ	שוק ההון	קמעונאי	
186.1	-	186.1	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
158.8	61.5	97.3	הכנסות תפעוליות ואחרות
344.9	61.5	283.4	סך ההכנסות
0.7	-	0.7	הפרשה לחובות מסופקים
50.4	7.3	43.1	רווח נקי לא כולל רווח מפעילות בלתי רגילה
18.1	16.5	1.6	רווח מפעילות בלתי רגילה
68.5	23.8	44.7	רווח נקי

ליקפי פעילות	% השינוי	ליים 31/3/07	ליים 31/12/06
מגזר קמעונאי			
אשראי לציבור	3	1,711	1,665
פיקדונות הציבור	1	8,114	8,068
מגזר שוק ההון			
קופות גמל			
וקרנות השתלמות			
(נכסים בניהול הבנק)		22,193	22,089

מגזר קמעונאי

מבנה המגזר

המגזר הקמעונאי הוא המגזר המוביל של הבנק. המגזר כולל את מערך הסינוף ואת הפעילות התומכת באגפים ובהנהלת הבנק. פעילות המגזר נעשית באמצעות 25 סניפים (כולל סניפים שפועלים במתכונת לא מלאה). חלק מן הסניפים פועלים במתכונת של שלוחות ונסמכים בעבודת ה- BACK OFFICE על סניף אם, דבר המייעל את העבודה. למגזר גם ערוצי שירות ישירים: אינטרנט, מוקד טלפוני ומסרון (SMS). המוצרים הבנקאיים העיקריים שמספק המגזר כוללים שירותי ניהול חשבון עו"ש, אשראי, פיקדונות, מט"ח, תכניות חיסכון, פעילות בכרטיסי אשראי ופעילות שוק ההון (השקעות בעבור לקוחות הבנק).

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים

א. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 325 - ניהול מסגרות אשראי בחשבונות עובר ושב ההוראה נכנסה לתוקף ב-1 בינואר 2006, ותוקנה מאז כמה פעמים כדי לאפשר הטמעה הדרגתית ופגיעה מינימלית בציבור הלקוחות. הבנק יישם את ההוראה באמצעות מערכות המחשוב של חברת האם. בתחילת שנת 2006 הקצה הבנק מסגרות משכורת חד-צדדיות ללקוחות שטרם חתמו על הסכמי מסגרת. במהלך שנת 2006 פעל הבנק להחתמת הלקוחות על הסכמי מסגרת, והמשיך בכך גם ברבעון הראשון של שנת 2007. כמו כן, ממשיך הבנק לפעול גם במהלך שנת 2007 להטמעת ההוראה בקרב ציבור לקוחותיו, להתאמת המסגרות לפעילות בחשבונות ולכיסוי החריגות הקיימות.

ב. נושא עמלות הבנקים נמצא תחת ביקורת ציבורית. בתקופה האחרונה הוגשו הצעות חוק בנושא שמטרתן לצמצם את מספר העמלות ולהגביר את הפיקוח עליהן. בנק יהב ממשיך להוביל במתן תעריפים מוזלים במיוחד.

שינויים ברווחיות המגזר

להלן שינויים ברווחיות המגזר:

שיעור השינוי באחוזים	לשלושה החודשים שהסתיימו ביום 31 במארס		
	2006	2007	
	במיליוני ש"ח		
(10)	11.2	10.1	רווח נקי
8	47.0	50.9	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
8	22.7	24.6	הכנסות תפעוליות ואחרות
	0.2	1.1	הפרשה לחובות מסופקים

יעדים ואסטרטגיה עסקית

הבנק שואף למצב את עצמו ולשמר את המוניטין שלו במגזר כבנק שלו ידע והתמחות מקצועית בקרב לקוחות שהם משקי בית, וזאת תוך כדי מתן מגוון של שירותים בעלויות נמוכות ומאמץ מתמיד להביא לידי שיפור השירות הניתן ללקוחות. הבנק ימשיך לפעול על פי הסכמים קיימים או על פי הסכמים חדשים עם מעסיקים שונים, עם איגודים ועם תאגידים ממשלתיים ואחרים לפיקדונות למתן הלוואות כאמצעי להרחבת מעגל לקוחותיו. הבנק הקים צוות להרחבת הפעילות הבנקאית. צוות זה, המלווה ביועץ חיצוני, בוחן תכנית אופרטיבית להרחבת פעילות הבנק תוך כדי שימת דגש בפיתוח מוצרים חדשים בעזרת כלים מתאימים, תהליכים ונהלים. המלצות הצוות הוצגו לדירקטוריון והבנק מתכוון לישם.

מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של המגזר

- זמינות לקהל הלקוחות, בין אם באמצעות המערך הסניפי בין אם באמצעות ערוצי התקשורת הישירה.
- יכולות מקצועיות ואישיות של כוח האדם במגזר למתן מענה הולם לדרישות של הלקוחות.
- סל מוצרים רחב המוצע ללקוחות המגזר בהשקעות ובאשראי כדי שיענו על הדרישות ההולכות וגדלות של קהל הלקוחות.
- אפשרויות למתן שירות באמצעות כלים טכנולוגיים ישירים ושיפור השירות הניתן באמצעותם.

גורמי ההצלחה הקריטיים במגזר

הגורם העיקרי להצלחה בקרב אוכלוסיית משקי הבית הוא מתן שירות זמין, אמין ויעיל בעלויות נמוכות ככל הניתן. הבנק שואף להמשיך ולהעניק ללקוחות המגזר את מגוון מוצרי ההשקעה והאשראי ולהרחיב את אפשרויות ניהול החשבון השוטף (זמני חיוב, מסלולי עמלות וכולי) בתוך כדי גביית עלויות נמוכות ככל הניתן.

לקוחות

לקוחות המגזר הם כאמור לקוחות שכירים, מרביתם בעלי עושר פיננסי בינוני ומטה, רובם ותיקים בבנק ושיעור התחלופה שלהם נמוך. הבנק פועל להרחיב את מעגל הלקוחות במגזר.

שיווק והפצה

בשלהי שנת 2006 ובשנת 2007 החל הבנק לפרסם את עצמו בפרסום כלל ארצי. הואיל ולקוחות המגזר שייכים לפלח אוכלוסייה מוגדר, הבנק משווק עצמו גם בערוצים הישירים לאוכלוסייה זו. פעילות השיווק כוללת בין היתר פעילות בדיוור ישיר, בטלמרקטינג, בעלוני מידע, בשיווק בסניפים עצמם, באתר האינטרנט של הבנק ובאמצעות הסכמים עם מעסיקים על תנאים מועדפים לעובדיהם.

תחרות

המערכת הבנקאית רואה בלקוחות משקי הבית מקור עיקרי להגברת פעילות ולצמיחה, ואי לכך התחרות על פלח אוכלוסייה זה מחריפה בשנים האחרונות והבנק נאלץ להתמודד מול שאר הבנקים המסחריים וגורמים פיננסיים נוספים. עם זכיית בנק דיסקונט בע"מ במכרז החשכ"ל למתן שירותים בנקאיים (ראה להלן בהסכמים מהותיים) תגדל התחרות על לקוחות עובדי המדינה. אולם על אף התחרות העזה הבנק מצליח להגדיל את מספר לקוחותיו הודות למחירים אטרקטיביים של שירותים והתקשרויות עם מעסיקים שונים למתן אשראי כנגד פיקדונות לעובדיהם.

הסכמים מהותיים

- בחודש ינואר 2007 לאחר סיומם של הדיונים המשפטיים עם הבנק, חידש החשב הכללי את המכרז למתן הלוואות, למשיכת יתר ולשירותים בנקאיים לעובדי המדינה לתקופה שתחל ביום 1 בינואר 2008.

מועד הגשת ההצעות נקבע ליום 1 באפריל 2007. בסיום בדיקת ההצעות הודיעה ועדת המכרזים על זכייתו של בנק דיסקונט בע"מ במכרז. במקביל תסתיים התקשרות הבנק עם ממשלת ישראל בסוף שנה זו.

לאמור לעיל עלולה להיות השפעה מהותית לרעה על התוצאות הכספיות של הבנק בעתיד. ראה גם ביאור 3 לדוחות הכספיים ובסקירת ראי החשבון המבקררים.

- במסגרת היערכות הבנק ולנוכח סיום ההתקשרות בינו לבין המדינה למתן שירותים בנקאיים לעובדיה, נקשר הסכם בין הבנק לבין הסתדרות עובדי המדינה לפיו מתחייב הבנק לתת את סל השירותים הבנקאיים המפורט בהסכם, במשך שבע שנים, באותם תנאים מהם נהנים עובדי המדינה בעת חתימה על ההסכם, שהופיעו בנוסח המכרז. שינויים בתנאים ובעמלות יתאפשרו בהסכמה משותפת של הצדדים.

- לבנק יש הסכמים נוספים למתן אשראי מפיקדונות מיועדים של מעסיקים.

- מרבית עובדי הבנק מיוצגים על ידי ועד עובדי בנק יהב ותנאי עבודתם מעוגנים בהסדר קיבוצי מיוחד המסדיר נושאים מרכזיים, כגון דירוג השכר וההטבות הנלוות לכל דרגה, ניידות בין תפקידים, מדיניות שעות נוספות, חופשה שנתית, חופשת מחלה, פיטורין והתפטרות ופיצויי פיטורין. נוסף על כך, תנאי העסקת יתר העובדים בבנק מוסדרים בהסכמים אישיים.

- על פי הדיווח המידי שפורסם ב- 27 למארס 2007 בו דווח על חתימת מזכר עקרונות למכירת חלקו של בנק הפועלים בע"מ בבנק יהב בע"מ לבנק מזרחי-טפחות בע"מ הוסכם, כי הבנק ימשיך לקבל שירותי מיחשוב מבנק הפועלים בע"מ בהתאם לתנאים הנהוגים כיום בין בנק הפועלים בע"מ לבין הבנק וזאת לתקופה של שלוש שנים ממועד השלמת העסקה.

לאור ביטול התכנון ליזום איחוד של מערכות המחשוב של הבנק עם מערכת המחשוב של בנק הפועלים בע"מ בוטל הסכם בין הנהלת הבנק לבין נציגות עובדי הבנק בנוגע לצמצום פעילות אגף המחשוב של הבנק.

חברות בבורסה

בשנת 2005 הגיש הבנק בקשה לחברות בבורסה לניירות ערך בתל-אביב. הבורסה אישרה את הבקשה תוך כדי קביעת תקופת ניסיון של חצי שנה, כחלק מתהליך האישור לפעול כחבר מן המניין. הבנק החל להתארגן מבחינה תפעולית, וביצע חלק מהשלבים הנדרשים. במהלך תקופת הניסיון בכוונת הבנק להתארגן בנוגע לסליקה עצמאית של ניירות ערך, ובסמוך לסיום תקופת הניסיון להגיש בקשה להתקבל כחבר מסלקת הבורסה לניירות ערך. במסגרת זו נחתם הסכם עם בנק פועלים בע"מ להסדרת הפעילות בנושא המעו"ף.

הבנק צפוי להתחיל את תקופת הניסיון של חצי שנה במהלך המחצית הראשונה של שנת 2007.

מערכת המחשב

הבנק מנהל את פעילות לקוחותיו באמצעות שתי מערכות מחשוב מרכזיות. כאמור, בנק הפועלים בע"מ מתפעל ומתחזק מערכת אחת והמערכת השנייה היא מערכת מחשב עצמאית.

מגזר שוק ההון

מבנה המגזר

מגזר שוק ההון מרכז את הפעילות המסורתית של הבנק כנותן שירותים פיננסיים ואדמיניסטרטיביים לקופות הגמל ולקרנות ההשתלמות. רוב העמיתים בקופות הגמל וכל העמיתים בקרנות ההשתלמות הם במעמד של שכירים.

השירותים לקופות הגמל ולקרנות ההשתלמות כוללים בין השאר גבייה, ניכויים ממשכורת, ביצוע השקעות, הפקדות/העברות/משיכות כספי עמיתים, הנהלת חשבונות של קופות הגמל וקרנות ההשתלמות ושל העמיתים, עריכת דוחות כספיים, דוחות לרשויות וכדומה.

קרנות השתלמות, קופות גמל וקרנות ידע

הבנק נותן שירותים ל-9 קרנות השתלמות, 15 קופות גמל ו-4 קרנות 'ידע' שהוקמו על פי הסכמי שכר שבהם התחייבו המעסיקים להפריש כספים לקידום הידע המקצועי של העובדים. נכון ליום 31 במארס 2007 היו בקופות הגמל ובקרנות ההשתלמות 612 אלף חשבונות עמיתים בהיקף כספי כולל של 22.2 מיליארד ש"ח לעומת 617 אלף חשבונות בהיקף כספי של 22.1 מיליארד ש"ח בסוף השנה הקודמת.

קרנות השתלמות

הבנק נותן שירותים ל-9 קרנות השתלמות. קרן אחת היא חברת בת של הבנק ומצויה בשליטתו ובניהולו. שלוש קרנות השתלמות הן חברות בת אך הזכות למינוי דירקטורים מסורה לגורמים המקצועיים הרלוונטיים לאוכלוסיות העמיתים של כל קרן. בקרנות ההשתלמות 270 אלף חשבונות עמיתים נכון ליום 31 במארס 2007 לעומת 272 אלף בסוף שנת 2006. היקפן הכספי של הקרנות ליום 31 במארס 2007 הוא 13.4 מיליארד ש"ח לעומת 13.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2006.

בתקופת הדוח הסתכמו המשיכות נטו בקרנות ההשתלמות בסך של 280 מיליון ש"ח לעומת משיכות נטו בסך 97 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. התשואה הנומינלית הממוצעת נטו בתקופה המדווחת הייתה בשיעור של כ-2.7% לעומת 1.9% בתקופה המקבילה אשתקד (בשנת 2006 הייתה התשואה הנומינלית הממוצעת נטו בשיעור של כ-6.0%).

קופות גמל

הבנק נותן שירותים ל-15 קופות גמל. שתי קופות גמל הן חברות בת של הבנק והן בשליטת הבנק, חמש קופות גמל מנוהלות באמצעות 'חן יהב' - חברה לניהול קופות גמל בע"מ המצויה בשליטת הבנק ובניהולו. שמונה קופות גמל נוספות הן קופות גמל ענפיות. בקופות הגמל 342 אלף חשבונות עמיתים נכון ליום 31 במארס 2007, לעומת 345 אלף חשבונות עמיתים בסוף שנת 2006. היקפן הכספי של קופות הגמל ליום 31 במארס 2007 מסתכם ב-8.8 מיליארד ש"ח בדומה לסוף שנת 2006.

בתקופה המדווחת הסתכמו המשיכות נטו בסך של 188 מיליון ש"ח לעומת משיכות נטו בסך של 53 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד (בתקופה המדווחת הנתונים כוללים קופת גמל ענפית המתופעלת על ידי הבנק מחודש יוני 2006). התשואה הנומינלית הממוצעת נטו בתקופה המדווחת הייתה בשיעור של כ-2.5% לעומת 1.7% בתקופה המקבילה אשתקד (בשנת 2006 הייתה התשואה הנומינלית הממוצעת נטו בשיעור של כ-5.6%).

מגבלות חקיקה תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

- הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל ועל ענף קופות הגמל מצד גורמים רבים, כגון הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון, הממונה על ההגבלים העסקיים, רשות ניירות הערך, רשות החברות הממשלתיות ועוד.
- החוקים שנועדו להביא לידי רפורמה מקיפה בשוק ההון חושפים את המגזר לאי וודאות.

תקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל) - התשכ"ד - 1964 - תיקון מספר 3 - התשס"ה 2005

על פי תיקון מספר 3 בדבר הפקדות עמיתים לחשבונות עצמאים, יוכלו להפקיד לחשבונות מסוג זה רק עובדים שיש להם הסדר פנסיה תקציבית או שמבוצעות בגינם הפקדות לקופת גמל לקצבה. הסף התחתון להפקדות נגזר כאחוז מהשכר הממוצע במשק. שינוי זה נוגע רק לעמיתים שנולדו בשנת 1961 ואילך.

כמו כן, משיכה בגין הפקדות חדשות תהיה אפשרית רק מגיל 60, לאחר שייצברו לפחות 5 שנות ותק. שינויים אלו פוגעים בהיקף ההפקדות של החוסכים ובהיקף החיסכון בקופות הגמל לעצמאים. לשם הוכחה בדבר עמידתם בתקנה זו העמיתים נדרשים למלא הצהרה מתאימה. עמיתים אשר לא מסרו את ההצהרה האמורה עד סוף שנת 2006, לא יהיו רשאים להפקיד כספים לקופת הגמל בשנת 2007 ולא יחול אישור קופת הגמל על הכספים שהתקבלו מהם בגין שנת 2006. לפיכך צפוי צמצום נוסף בהיקף ההפקדות לקופות הגמל לעצמאים בשנת 2007. עיקר קופות הגמל שהבנק נותן להן שירותים מיועד לעמיתים שכירים.

הרפורמה בשוק ההון

בשנת 2005 חוקקה הכנסת שלושה חוקים שמטרתם רפורמה מקיפה בשוק ההון; חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה), התשס"ה - 2005;

חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק ביעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני), התשס"ה - 2005;
חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005;

כמו כן, ביום 26 בפברואר 2006 פורסמו תקנות השקעות משותפות בנאמנות (עמלות הפצה) התשס"ו - 2006 ותקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלות הפצה), התשס"ו-2006.

להוראות אלו השלכות נרחבות על דברי חקיקה רבים ושונים, והן מורכבות ומחייבות לימוד ופרשנות. ניתן יהיה לפרשן לאשורן רק כאשר תעמודנה במבחן המעשה בתוך כדי התייחסות לגילויי העמדה של הרשויות המוסמכות השונות ושל בתי המשפט.

בין היתר, הוראות אלו מחייבות את הבנק למכור את השליטה בקופות גמל ובחברות מנהלות של קופות גמל. הבנק נערך ליישומן של הוראות אלה, ומנהל משא ומתן מתקדם עם גופים שהביעו נכונות לרכוש את הקופות.

כמו כן ובהמשך להוראות אלה, הוגשה בקשה לאגף שוק ההון לאישור תהליך המעבר של הקופות והקרנות שבבעלות הבנק למבנה של חברות מנהלות וקופות וקרנות המנהלות על ידן בנאמנות.

יצוין כי ליישום הוראות החקיקה האמורה ולמכירת השליטה של הבנק בקופות עלולה להיות השפעה מהותית לרעה על התוצאות העסקיות שלו, אולם לא ניתן בשלב זה לקבוע אומדן סביר של מידת ההשפעה שכן יש עדיין אי ודאות רבה ובכללן עיתוי ואופן המכירה האמורה; היקף ההכנסות הצפויות לבנק מהמשך מתן שירותים לקופות גם אחרי שלא יהיו עוד בבעלותו; היקף ההכנסות הצפויות לבנק מאפיקים חלופיים שהוראות החוק החדשות מאפשרות כגון עמלות בגין הפצתן לציבור של קופות הגמל; עמלות שהבנק יגבה מלקוחותיו בגין ייעוץ; המועד שבו הבנק יהיה רשאי למכור מוצרי ביטוח חיים וההכנסות בגין מכירת מוצרים אלו. ראה גם ביאור 2 לדוחות הכספיים וסקירת רואי החשבון המבקרים.

אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון הוציא בחודש ספטמבר 2006 חוזר בנושא הסכמים למתן שירותים לגופים מוסדיים, כמו חברות מנהלות של קופות גמל וקרנות השתלמות, על ידי גופים שהם יועצים פנסיוניים. על פי החוזר, יחולו כמה הגבלות על הסכמים אלו ובהן הגבלה על התמורה לשירותי התפעול שיינתנו על ידי היועץ הפנסיוני בשיעור של 0.1% מנכסי הקופות הנהנות מהשירותים.

המגבלה האמורה תחול על הבנק בכפוף לכך שהבנק ישמש גם כיועץ פנסיוני בד בבד למתן שירותי התפעול לקופות.

במהלך שנת 2007 הוציא אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון טיטות שעיקרן הגברת השקיפות וניהול סיכונים:

- הוראות לניהול סיכונים אבטחת מידע.
- ניהול סיכונים אשראי אגב פעילות השקעה.
- אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי.
- פיתוח מדדים להערכת סיכונים השקעות.
- אימוץ תקני דיווח בינלאומיים (IFRS).

להלן שינויים ברווחיות המגזר:

שיעור השינוי באחוזים	לשלושה חודשים שהסתיימו		רווח נקי (1) הכנסות תפעוליות ואחרות
	ביום 31 במארס		
	2006	2007	
	<u>במיליוני ש"ח</u>		
18	2.2	2.6	
1	16.8	17.0	

(1) הרווח הנקי אשתקד הינו ללא מכירת פעילות קרנות הנאמנות.

ההתפתחות בשוקים של המגזר או השינויים במאפייני הלקוחות שלו
 כאמור, בשנת 2005 חוקקה הכנסת שלושה חוקים שנועדו להביא לידי רפורמה מקיפה בשוק ההון ועיקר השפעתם משנת 2006 ואילך. ראה לעיל פרטים בפרק מגבלות חקיקה תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על מגזר שוק ההון הדן ברפורמה בשוק ההון.

בין השאר, בשנת 2007 נכנסה לתוקף ההוראה בדבר הנחיות בקשר לדיווח רבעוני לעמיתים. הדיווח הראשון יהיה בגין הרבעון השני של שנת 2007.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

- הבנק מחוייב למכור את השליטה בקופות גמל ובחברות מנהלות של קופות גמל בהיקף של כ-9.8 מיליארד ש"ח. הבנק נערך ליישומן של הוראות אלה, ומנהל משא ומתן מתקדם עם גופים שהביעו נכונות לרכוש חלק מהקופות.
- הבנק שואף להמשיך ולהעניק את שירותי התפעול לקופות הגמל ולקרנות ההשתלמות שהוא עובד אתן כיום, ואף להרחיב את פעילותו לקופות ולקרנות נוספות. כל זאת באמצעות שמירה על רמת מקצועיות גבוהה על פי המוניטין הנצבר שלו.
- כניסה לתחום הייעוץ הפנסיוני.

צפי להמשך ההתפתחות בהמשך שנת 2007

- פעילות למכירת הקופות שבבעלות הבנק מתוך כוונה שהבנק ימשיך להעניק שירותי תפעול לקופות.
- הגדרת סל השירותים שהבנק יכלול בשירותי התפעול.
- התייעלות בתפעול הקופות.
- הכשרת יועצים פנסיונים, מתוך מגמה להתחיל לתת ייעוץ בתחום הפנסיוני על פי המגבלות שנקבעו בחוק.

שינויים טכנולוגיים

הבנק השיק אתרי אינטרנט המספקים מידע כללי ומורחב הנוגע לקופות הגמל ולקרנות ההשתלמות השונות לשימוש העמיתים. במהלך השנה צפויה השקה של אתרי אינטרנט שיאפשרו קבלת מידע אישי לעמיתים.

גורמי ההצלחה הקריטיים במגזר

הגורם העיקרי הוא השגת תשואות גבוהות מהמתחרים בשוק ומתן שירות רחב ומקיף מאוד בעלויות נמוכות ככל הניתן.

מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של המגזר

- שמירה על תשואות גבוהות יחסית לסיכון.
- עמידה בהוראות הרגולטוריות המשתנות תכופות.
- פיתוח מסלולי השקעה בקופות ובקרנות על פי דרישות השוק.
- מתן מגוון שירותים רחב ומקיף לקופות ולקרנות בעמלת שירותים הולכת ופוחתת.

מבנה התחרות במגזר והשינויים שחלו בו

התחרות האדירה במגזר, אפשרויות המעבר המידיות של לקוחות מקופה לקופה, השיערוך היומי, פרסום התשואות החודשי, הכניסה של ברוקרים פרטיים ושל חברות מחו"ל והוצאת ביצוע ההשקעות מהבנקים, כל אלה הופכים את יכולת שימור העמיתים ואת גיוס העמיתים החדשים לקשים במיוחד. על הרפורמה ועל ההתפתחויות בשוק ההון ראה בביאור 2 לדוחות הכספיים.

מוצרים חדשים וישנים

השינויים העיקריים נוגעים למסלולי ההשקעות של קופות הגמל לרבות קרנות השתלמות, בקופות גמל מסלוליות ובקופות גמל בניהול אישי. הבנק נערך לתת שירותי תפעול לקופות גמל מסלוליות, והוא יוכל להיענות לבקשות של קופות גמל להוסיף מסלולים במהלך שנת 2007.

לקוחות

לקוחות המגזר הם ברובם שכירים (אם כי קופות הגמל פתוחות גם לעצמאים). הבנק נותן שירותי תפעול גם לקופות ענפיות שמוגבלות לציבור מסוים בלבד, המוגדר לפי האיגוד המקצועי המייצג אותו.

תחרות

לענף נוספו גופים חדשים שמגבירים את התחרות ותוקנו הוראות רגולטוריות המקנות לכל עמית את זכות בחירת הקופה אליה יופרשו כספיו. הבנק בוחר את דרכי ההתמודדות עם המצב המשתנה, ובוחר את הדרכים לשמור על ציבור העמיתים החברים בקופות הגמל שלו.

פעילות חוץ מאזנית - פיקדונות לפי מידת הגבייה

1. היתרה של פיקדונות למתן אשראי שפירעונם למפקיד מותנה במידת הגבייה של האשראי קוזזה כנגד האשראי מתוכם.

פיקדונות הממשלה לפי מידת הגבייה הסתכמו ביום 31 במארס 2007 ב-2,453 מיליון ש"ח לעומת 2,443 מיליון ש"ח בסוף השנה הקודמת, עלייה של כ-0.4%.

פיקדונות הציבור לפי מידת הגבייה הסתכמו ביום 31 במארס 2007 ב-551 מיליון ש"ח לעומת כ-558 מיליון ש"ח בסוף השנה הקודמת, ירידה של כ-0.1%.

האשראי שכנגדו קוזזה יתרת הפיקדונות לפי מידת הגבייה הסתכמו ביום 31 במארס 2007 ב-2,999 מיליון ש"ח לעומת 2,996 מיליון ש"ח בסוף השנה הקודמת, עלייה של כ-0.1%.

2. הבנק התקשר בהסכם עם ממשלת ישראל, באמצעות החשב הכללי במשרד האוצר, המסדיר מתן שירותים בנקאיים לעובדי המדינה תמורת עמלה החל מיום 1 בינואר 2002 למשך חמש שנים. תוקף ההסכם הקיים הוארך בשנה נוספת עד ליום 31 בדצמבר 2007.

בחודש ינואר 2007 חידש החשב הכללי את המכרז למתן שירותי בנקאות לעובדי המדינה לתקופה שמיום 1 בינואר 2008 ואילך. מועד הגשת ההצעות נקבע ליום 1 באפריל 2007, ולאחר בדיקת ההצעות זכה בנק דיסקונט בע"מ במכרז. לפרטים ראה לעיל בפרק הדין במגזרי פעילות - הסכמים מהותיים בדוח הדירקטוריון.

כוח אדם

מערך תגמול

בחודש אוקטובר 2005 נחתם הסכם בין הנהלת הבנק לבין ארגון העובדים שתכליתו הגדרת מערך התגמול בבנק עבור השנים 2006-2007. על פי הסכם זה, העובדים זכאים למענק שנתי בשיעורים משתנים המבוססים על שיעור תשואת הרווח הנקי להון הבנק.

הסכם זה מבטא שינוי ברכיבי השכר במגמה להקטין את החלק הקבוע בשכר לטובת החלק המשתנה התלוי בביצועי הבנק ומדגיש את החשיבות שהנהלת הבנק והעובדים מייחסים לחיזוק הקשר שבין ביצועי העובד לבין התגמול.

בימים אלו מתנהלים מגעים לחתימה על הסכם שכר חדש לשנת 2008.

לאור השינוי הצפוי באחזקות בבנק, והעברתם העתידה של אחזקות בנק הפועלים בע"מ בבנק יהב, החליטה ועדת השכר כי הפרשה אשר בוצעה בספרים לצורך פיצוי עודף לעובדי המחשב (ונועדה לשמר את המשך עבודתם בבנק עד לאיחוד המערכות) תשמש את ההנהלה לצורך פיצוי מיוחד הכרוך בשחרור עובדים בעלי תרומה נמוכה.

דירקטוריון הבנק

דירקטוריון הבנק קיים 3 ישיבות במהלך התקופה המדווחת. ועדות הדירקטוריון השונות קיימו 8 ישיבות בתקופה המדווחת.

בקורות ונהלים

סעיף 404 לחוק Sarbanes Oxley עוסק בתכנון תהליכים שמטרתם לספק מידה סבירה של ביטחון באשר להערכת המדיניות והנהלים הנוגעים לדיוק הרישומים, לשלמותם, ההרשאות הנכונות לרישום תקבולים ותשלומים ולמניעה ואיתור של פעולות לא מורשות אשר עלולות להשפיע השפעה של ממש על הדיווח הכספי של הבנק.

חוזר בנק ישראל מחודש דצמבר 2005 מפרט את לוח הזמנים ליישום הוראות סעיף 404 בדבר 'אפקטיביות הבקרה הפנימית של הדיווח הכספי'.

על פי החוזר הסתיימה ההיערכות המקדימה. היערכות זו כללה מינוי צוות היגוי לפרויקט, הגדרת הבקרה הפנימית והיקף העבודה וכיוצא בזה.

בנק ישראל קבע שהפרויקט יושלם במחצית הראשונה של שנת 2008, לפיכך ביקורת רואה החשבון המבקר תחל לכל המאוחר בחודש יוני 2008 ותסתיים עד למועד הדיווח לשנת 2008.

הבנק נערך בשיתוף יועץ חיצוני על פי הוראות בנק ישראל. בשלב זה סיים הבנק את שלב תכנון הפרויקט ונמצא בעיצומו של שלב התייעוד.

הערכת בקורות ונהלים בנוגע לגילוי בדוחות הכספיים

בהתאם להוראות סעיף 302 לחוק Sarbanes Oxley, הנהלת הבנק, עליה נמנים גם המנכ"ל והחשבונאי הראשי, העריכה נכון ליום 31 במארס 2007 את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו הסיקו מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים הנוגעים לגילוי של הבנק אפקטיביים כדי לרשום לעבד, לסכם ולדווח את המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני, על פי הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון המסתיים ביום 31 במארס 2007 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי של הבנק אשר השפיע באופן מהותי או שסביר שצפוי להשפיע באופן מהותי על הדיווח הכספי.

דוד בן דוד - מנהל כללי

מיכאל צולר - יו"ר הדירקטוריון

21 במאי 2007
ד' בסיון תשס"ז

הצהרה (CERTIFICATION)

אני דוד בן דוד, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במארס 2007 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בהון העצמי לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוח של הבנק וכן:
  - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתינו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - ב. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
  - ג. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
  - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

חתימה:

דוד בן דוד
מנכ"ל

21 במאי 2007
ד' בסיון תשס"ז

הצהרה (CERTIFICATION)

אני מיכאל אלטמן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במארס 2007 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בהון העצמי לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוח של הבנק וכן:
  - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתינו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - ב. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
  - ג. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
  - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

חתימה:

מיכאל אלטמן

חשבונאי ראשי

21 במאי 2007
ד' בסיון תשס"ז

סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה לתקופה שהסתיימה ביום 31 במארס (1)

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במארס

2006				2007				
<u>שיעור הכנסה (הוצאה)</u>		הכנסות		<u>שיעור הכנסה (הוצאה)</u>		הכנסות		
<u>כולל השפעת</u>	<u>ללא השפעת</u>	(הוצאות)	יתרה	<u>כולל השפעת</u>	<u>ללא השפעת</u>	(הוצאות)	יתרה	
<u>נגזרים</u>	<u>נגזרים</u>	<u>מימון</u>	<u>שנתית</u>	<u>נגזרים</u>	<u>נגזרים</u>	<u>מימון</u>	<u>שנתית</u>	
(אחוזים)	(אחוזים)	(במיליוני ש"ח)	(2)	(אחוזים)	(אחוזים)	(במיליוני ש"ח)	(2)	
	5.38	66.2	5,019.0		5.44	69.8	5,236.6	מטבע ישראלי לא צמוד:
		<u>(0.3)</u>	<u>72.6</u>			<u>(0.1)</u>	<u>86.3</u>	נכסים (4),(3)
5.28		65.9	5,091.6	5.34		69.7	5,322.9	השפעת נגזרי ALM י (5)
	(2.84)	(31.3)	4,459.9		(2.50)	(31.3)	5,061.6	התחייבויות (4)
		<u>0.2</u>	<u>440.6</u>			<u>0.2</u>	<u>103.8</u>	השפעת נגזרי ALM י (5)
(2.56)		(31.1)	4,900.5	(2.43)		(31.1)	5,165.4	סך כל ההתחייבויות
2.72	2.54			2.91	2.94			פער הריבית
	3.94	24.4	2,514.7		2.20	15.3	2,807.9	מטבע ישראלי צמוד למדד:
		<u>2.7</u>	<u>440.6</u>			-	<u>103.8</u>	נכסים (4), (3)
3.72		27.1	2,955.3	2.12		15.3	2,911.7	השפעת נגזרי ALM י (5)
	(2.93)	(19.8)	2,732.0		(1.30)	(8.4)	2,598.3	התחייבויות (4)
		-	<u>72.6</u>			-	<u>86.3</u>	השפעת נגזרי ALM י (5)
(2.85)		(19.8)	2,804.6	(1.26)		(8.4)	2,684.6	סך כל ההתחייבויות
0.87	1.01			0.86	0.90			פער הריבית
	11.64	12.3	440.6		(1.05)	(1.3)	493.9	מטבע חוץ ומטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ:
	(8.54)	(8.7)	420.4		3.80	4.5	466.7	סך כל הנכסים (4),(3)
3.10	3.10			2.75	2.75			סך כל ההתחייבויות (4)
								פער הריבית
	5.26	102.9	7,974.3		3.98	83.8	8,538.4	סך הכל:
		<u>2.4</u>	<u>513.2</u>			<u>(0.1)</u>	<u>190.1</u>	נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון (3), (4)
5.06		105.3	8,487.5	3.89		83.7	8,728.5	השפעת נגזרי ALM י (5)
	(3.18)	(59.8)	7,612.3		(1.74)	(35.2)	8,126.6	התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון (4)
		<u>0.2</u>	<u>513.2</u>			<u>0.2</u>	<u>190.1</u>	השפעת נגזרי ALM י (5)
(2.97)		(59.6)	8,125.5	(1.69)		(35.0)	8,316.7	סך הכל התחייבויות
2.09	2.08			2.20	2.24			פער הריבית

(1) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).

(2) על בסיס יתרת פתיחה חודשית, פרט למטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבות היתרות הממוצעות על בסיס נתונים יומיים, ולאחר ניכוי היתרות המאזניות הממוצעות של הפרשות ספציפיות לחובות מסופקים.

(3) מהיתרה הממוצעת של הנכסים נוספה/ (נכתה) היתרה הממוצעת של הרווחים/ (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב זמניות למכירה, נטו בסך 5.5 מיליון ש"ח במגזר הלא צמוד (31 במארס 2006: (3.9) מיליון ש"ח), ו- (1.7) מיליון ש"ח במגזר הצמוד למדד (31 במארס 2006: (2.3) מיליון ש"ח).

(4) למעט מכשירים נגזרים.

(5) נגזרים ALM המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, לגביהם ניתן לייחס הכנסה (הוצאה) למגזרי הצמדה.

הערה: נתונים על שיעורי הכנסה והוצאה בכל מגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, ימסרו לכל מבקש.

סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה לתקופה שהסתיימה ביום 31 במארס (1)

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במארס					
2006			2007		
שיעור הכנסה (הוצאה) (אחוזים)	הכנסות (הוצאות) מימון (במיליוני ש"ח)	יתרה שנתית ממוצעת (2) (במיליוני ש"ח)	שיעור הכנסה (הוצאה) (אחוזים)	הכנסות (הוצאות) מימון (במיליוני ש"ח)	יתרה שנתית ממוצעת (2) מימון (במיליוני ש"ח)
	1.3			2.2	
	106.6			85.9	
	(59.6)			(35.0)	
	47.0			50.9	
	(0.2)			(1.1)	
	46.8			49.8	
		7,974.3		8,538.4	עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות
		2.3		2.2	סך כל הכנסות המימון
		43.5		36.9	
		(6.0)		(5.4)	סך כל הוצאות המימון
		8,014.1		8,572.1	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
					הפרשה לחובות מסופקים לרבות הפרשה כללית ונוספת
					רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים
					סך הכל נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון (3)
					נכסים מאזניים הנובעים ממכשירים נגזרים (4)
					נכסים כספיים אחרים (3)
					הפרשה כללית והפרשה נוספת לחובות מסופקים
					סך כל הנכסים הכספיים
		7,612.3		8,126.6	סך הכל התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון (3)
		0.9		3.2	התחייבויות מאזנית הנובעת ממכשירים נגזרים (4)
		122.2		84.9	התחייבויות כספיות אחרות (3)
		7,735.4		8,214.7	סך כל ההתחייבויות הכספיות
		278.7		357.4	סך הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות
		119.5		117.6	נכסים לא כספיים
		398.2		475.0	סך כל האמצעים ההוניים
					מטבע חוץ נומינלי ב-\$ אמריקני
					נכסים
					התחייבויות
					פער הריבית
					נכסים
					התחייבויות
					פער הריבית
					נכסים
					התחייבויות
					פער הריבית

(1) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבות היתרות הממוצעות על בסיס נתונים יומיים, ולאחר ניכוי היתרות המאזניות הממוצעות של הפרשות ספציפיות לחובות מסופקים.

(3) למעט מכשירים נגזרים.

(4) יתרות מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים (לא כולל יתרות חוץ מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים).

הערה: נתונים על שיעורי הכנסה והוצאה בכל מגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.

לכבוד
הדירקטוריון של
בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ
ירושלים

א.ג.ג.,

**הנדון: סקירת תמצית דוחות ביניים מאוחדים בלתי מבוקרים
לתקופה שהסתיימה ביום 31 במארס 2007**

לבקשתכם, סקרנו את מאזן הביניים המאוחד של בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו ליום 31 במארס 2007, את דוח הרווח והפסד המאוחד ואת הדוח על השינויים בהון העצמי לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך.

סקירתנו נערכה בהתאם לנהלים שנקבעו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. הנהלים כללו בין השאר: קריאת הדוחות הכספיים הנ"ל, קריאת פרוטוקולים של אסיפות בעלי המניות ושל ישיבות הדירקטוריון וועדותיו וערכת בירורים עם האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים.

מאחר שהסקירה שנערכה היא מצומצמת בהיקפה ואינה מהווה בדיקה בהתאם לתקני ביקורת מקובלים, אין אנו מחוויים דעה על דוחות הביניים המאוחדים.

בביצוע סקירתנו, לא בא לידיעתנו דבר המצביע על כך, שיש צורך בשינויים מהותיים בדוחות האמורים, כדי שיוכלו להיחשב כדוחות הערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

אנו מפנים את תשומת הלב לאמור:

א. בביאור 2 לתמצית הדוחות הכספיים הביניים בדבר הרפורמה בשוק ההון. בביאור האמור צוין, בין היתר, כי "ליישום הוראות החקיקה האמורה ולמכירת השליטה של הבנק בקופות עלולה להיות השפעה מהותית לרעה על התוצאות העסקיות שלו, אולם, לא ניתן בשלב זה לקבוע אומדן סביר של מידת ההשפעה".

ב. בביאור 3 לתמצית הדוחות הכספיים הביניים בדבר ההסכם עם ממשלת ישראל. בביאור צוין, בין היתר, כי: "לתוצאות המכרז עלולה להיות השפעה מהותית לרעה על התוצאות הכספיות של הבנק בעתיד".

בכבוד רב,

זיו האפט

רואי חשבון

21 במאי 2007
ד' בסיון תשס"ז

תמצית מאזן ביניים מאוחד ליום 31 במארס 2007

סכומים מדווחים

(במיליוני שקלים חדשים)

<u>31 בדצמבר</u> <u>2006</u> (מבוקר)	<u>31 במארס</u> <u>2006</u> (בלתי מבוקר)	<u>31 במארס</u> <u>2007</u> (בלתי מבוקר)	
			<u>נכסים</u>
2,928.0	4,586.0	2,426.6	מזומנים ופיקדונות בבנקים
3,839.6	2,102.1	4,388.1	ניירות ערך
1,665.1	1,361.3	1,710.7	אשראי לציבור
118.2	118.3	116.7	בניינים וציוד
<u>47.2</u>	<u>52.1</u>	<u>41.5</u>	נכסים אחרים
<u>8,598.1</u>	<u>8,219.8</u>	<u>8,683.6</u>	סך כל הנכסים
			<u>התחייבויות והון</u>
8,068.1	7,698.1	8,114.5	פיקדונות הציבור
0.4	3.5	0.3	פיקדונות הממשלה
<u>65.8</u>	<u>95.2</u>	<u>82.3</u>	התחייבויות אחרות
8,134.3	7,796.8	8,197.1	סך כל ההתחייבויות
<u>463.8</u>	<u>423.0</u>	<u>486.5</u>	הון עצמי
<u>8,598.1</u>	<u>8,219.8</u>	<u>8,683.6</u>	סך כל ההתחייבויות וההון

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

מיכאל אלטמן
חשבונאי ראשי

דוד בן דוד
מנהל כללי

יצחק בחר
דירקטור

מיכאל צולר
יו"ר הדירקטוריון

21 במאי 2007
ד' בסיון תשס"ז

תמצית דוח רווח והפסד ביניים מאוחד
לתקופה שהסתיימה ביום 31 במארס 2007

סכומים מדווחים
 (במיליוני שקלים חדשים)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר <u>2006</u> (מבוקר)	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במארס		
	<u>2006</u> (בלתי מבוקר)	<u>2007</u> (בלתי מבוקר)	
186.1	47.0	50.9	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
<u>0.7</u>	<u>0.2</u>	<u>1.1</u>	הפרשה לחובות מסופקים
185.4	46.8	49.8	רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים
-----	-----	-----	
102.5	24.8	25.2	הכנסות תפעוליות ואחרות
<u>56.3</u>	<u>14.7</u>	<u>16.4</u>	עמלות תפעוליות
158.8	39.5	41.6	הכנסות אחרות
-----	-----	-----	סך כל ההכנסות התפעוליות והאחרות
142.2	35.6	39.1	הוצאות תפעוליות ואחרות
35.1	8.7	8.7	משכורות והוצאות נלוות
<u>76.4</u>	<u>18.3</u>	<u>20.3</u>	אחזקה ופחת בניינים וציוד
253.7	62.6	68.1	הוצאות אחרות
-----	-----	-----	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
90.5	23.7	23.3	רווח מפעולות רגילות לפני מסים
<u>40.1</u>	<u>10.3</u>	<u>11.0</u>	הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות
50.4	13.4	12.3	רווח נקי מפעולות רגילות
<u>18.1</u>	<u>16.5</u>	<u>0.4</u>	רווח מפעולות בלתי רגילות, לאחר מס
68.5	29.9	12.7	רווח נקי
			רווח נקי למניה רגילה בת 0.01 ש"ח ע.ג.
2.07	0.55	0.50	רווח למניה רגילה בת 0.01 ש"ח ע.ג. מפעולות רגילות
<u>0.74</u>	<u>0.68</u>	<u>0.02</u>	רווח למניה רגילה בת 0.01 ש"ח ע.ג. מפעולות בלתי רגילות לאחר מס
2.81	1.23	0.52	סך הכול

מספר המניות לצורך החישוב הנ"ל הוא 24,389,946 מניות רגילות בנות 0.01 ש"ח ע.ג. לכל אחת.

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח ביניים על השינויים בהון העצמי
לתקופה שהסתיימה ביום 31 במארס 2007

סכומים מדווחים
 (במיליוני שקלים חדשים)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במארס 2006 (בלתי מבוקר)			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במארס 2007 (בלתי מבוקר)				
סה"כ	עודפים (1)	הון מניות	סה"כ	עודפים (1)	קרבן הון מהטבה שהתקבלה מבעל שליטה	הון מניות	
391.2	377.6	13.6	463.8	450.2	-	13.6	יתרה לתחילת התקופה
29.9	29.9	-	12.7	12.7	-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	-	0.2	-	0.2	-	הטבות מבעלי שליטה
3.6	3.6	-	15.9	15.9	-	-	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן
(1.7)	(1.7)	-	(6.1)	(6.1)	-	-	השפעת המס המתייחס
423.0	409.4	13.6	486.5	472.7	0.2	13.6	יתרה לסוף התקופה

לשנה שהסתיימה
ביום 31 בדצמבר 2006
 (מבוקר)

סה"כ	עודפים (1)	הון מניות	
391.2	377.6	13.6	יתרה לתחילת השנה
68.5	68.5	-	רווח נקי לשנה
7.3	7.3	-	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן
(3.2)	(3.2)	-	השפעת המס המתייחס
463.8	450.2	13.6	יתרה לסוף השנה

(1) העודפים ליום 31/3/07 כוללים התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו בסך 9.2 מיליון ש"ח (ליום 31/3/06 סך 2.9) מיליון ש"ח וליום 31/12/06 סך של (0.6) מיליון ש"ח.

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים ליום 31 במארס 2007

1. כללי

הדוחות הכספיים ביניים נערכו לפי אותם כללי חשבונאות מקובלים ושיטות החישוב הנקוטות בדוחות הכספיים השנתיים, למעט האמור בביאור 6 ולרבות אלו שנקבעו בתקן חשבונאות מספר 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, ויש לעיין בהם יחד עם הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2006 והביאורים המצורפים אליהם.

2. הרפורמה בשוק ההון

בשנת 2005, חוקקה הכנסת שלושה חוקים שמטרתם רפורמה מקיפה בשוק ההון: חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה), התשס"ה-2005;

חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק בייעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני), התשס"ה-2005 ;
חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005;

כמו כן, ביום 26 בפברואר 2006 פורסמו תקנות השקעות משותפות בנאמנות (עמלות הפצה) התשס"ו-2006 ותקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלות הפצה), התשס"ו-2006.

להוראות אלה השלכות נרחבות על דברי חקיקה רבים ושונים והן מורכבות ומחייבות לימוד ופרשנות. ניתן יהיה לפרשן לאשורן, רק כאשר תעמודנה במבחן המעשה בתוך התייחסות לגילויי העמדה של הרשויות המוסמכות השונות ושל בתי המשפט.

בין היתר, הוראות אלה מחייבות את הבנק למכור את השליטה בקופות גמל ובחברות מנהלות של קופות גמל.

הבנק נערך ליישומן של הוראות אלה, ומנהל משא ומתן מתקדם עם גופים שהביעו נכונות לרכוש את הקופות.

כמו כן ובהמשך להוראות אלה, הוגשה בקשה לאגף שוק ההון לאישור תהליך המעבר של הקופות והקרנות שבעלות הבנק למבנה של חברות מנהלות וקופות וקרנות המנוהלות על ידן בנאמנות.

יצוין כי ליישום הוראות החקיקה האמורה ולמכירת השליטה של הבנק בקופות עלולה להיות השפעה מהותית לרעה על התוצאות העסקיות שלו, אולם, לא ניתן בשלב זה לקבוע אומדן סביר של מידת ההשפעה שכן יש עדיין אי ודאות רבה ובכללן עיתוי ואופן המכירה האמורה; היקף ההכנסות הצפויות לבנק מהמשך מתן שירותים לקופות גם לאחר שלא יהיו עוד בבעלותו; היקף ההכנסות הצפויות לבנק מאפיקים חלופיים שהוראות החוק החדשות מאפשרות כגון עמלות בגין הפצתן לציבור של קופות הגמל; עמלות שהבנק יגבה מלקוחותיו בגין ייעוץ; המועד שבו הבנק יהיה רשאי למכור מוצרי ביטוח חיים וההכנסות בגין מכירת מוצרים אלו.

הכנסות הבנק מעמלת שירותים לקופות גמל וקרנות השתלמות של חברות בנות הסתכמו בתקופה המדווחת בכ- 9.2 מיליון ש"ח לעומת הכנסות בסך של כ- 6.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד (בשנת 2006: 29.0 מיליון ש"ח).

סך כל הכנסות הבנק מעמלת שירותים ומעמלת הפצה הסתכמו בתקופה המדווחת בסך של 16.1 מיליון ש"ח לעומת הכנסות בסך של כ- 14.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד (בשנת 2006: 55.4 מיליון ש"ח).

3. אירועים מהותיים בתקופת הדוח

- בחודש ינואר 2007 לאחר סיומם של הדיונים המשפטיים עם הבנק, חידש החשב הכללי את המכרז למתן הלוואות, למשיכת יתר ולשירותים בנקאיים לעובדי המדינה לתקופה שתחל ביום 1 בינואר 2008. מועד הגשת ההצעות נקבע ליום 1 באפריל 2007. בסיום בדיקת ההצעות הודיעה ועדת המכרזים על זכייתו של בנק דיסקונט בע"מ במכרז. במקביל תסתיים התקשרות הבנק עם ממשלת ישראל בסוף שנה זו. לאמור לעיל עלולה להיות השפעה מהותית לרעה על התוצאות הכספיות של הבנק בעתיד.

- במסגרת היערכות הבנק ולנוכח סיום ההתקשרות בינו לבין המדינה למתן שירותים בנקאיים לעובדיה, נקשר הסכם בין הבנק לבין הסתדרות עובדי המדינה (בעל עניין) לפיו מתחייב הבנק לתת את סל השירותים הבנקאיים המפורט בהסכם, במשך שבע שנים, באותם תנאים מהם נהנים עובדי המדינה בעת חתימה על ההסכם, שהופיעו בנוסח המכרז. שינויים בתנאים ובעמלות יתאפשרו בהסכמה משותפת של הצדדים.

4. תקן חשבונאות מספר 27 בדבר רכוש קבוע

בחודש אוגוסט 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 27, "רכוש קבוע" (להלן "התקן"). התקן קובע כללים להכרה, למדידה ולגריעה של פריטי רכוש קבוע ואת הגילוי הנדרש בגינם. התקן קובע בין היתר שבעת ההכרה הראשונית בפריט רכוש קבוע על הישות לאמוד ולכלול כחלק מעלות הפריט את העלויות שיווצרו לה בגין מחויבות לפירוק והעברה של הפריט ושיקום המקום שבו הוא ממוקם. כמו כן, קובע התקן שקבוצה של פריטי רכוש קבוע דומים תימדד לפי עלות בניכוי פחת שנצבר, ובניכוי הפסדים מירידת ערך, או לחילופין, בסכום משוערך בניכוי פחת שנצבר כאשר עלייה בערך של נכס כתוצאה מהערכה מחדש מעבר לעלות הראשונית תיזקף ישירות להון העצמי בסעיף קרן הערכה מחדש. כל חלק של רכוש קבוע בעל עלות משמעותית ביחס לסך העלות של הפריט יופחת בנפרד, לרבות עלויות של בדיקות תקופתיות משמעותיות. עוד קובע התקן שפריט רכוש קבוע שנרכש תמורת פריט לא כספי אחר במסגרת עסקה בעלת מהות מסחרית, יימדד לפי שווי הוגן. התקן חל על דוחות כספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2007.

לתאריך פרסום הדוחות הכספיים טרם פורסמו הוראות המפקח על הבנקים בנוגע לאופן אימוץ התקן על-ידי תאגידים בנקאיים, אם בכלל.

5. תקן חשבונאות מספר 29 בדבר אימוץ התקינה הבינלאומית

בחודש יולי 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 29, "אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)" (להלן "התקן"). התקן קובע כי ישויות הכפופות לחוק ניירות ערך, התשכ"ח – 1968 ומחויבות לדווח על פי תקנותיו של חוק זה, יערכו את דוחותיהן הכספיים לפי תקני IFRS לתקופות המתחילות החל מיום 1 בינואר 2008. האמור אינו חל על תאגידים בנקאיים שדוחותיהם הכספיים ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. האימוץ לראשונה של תקני IFRS יעשה תוך יישום הוראות תקן 1 IFRS, אימוץ לראשונה של תקני IFRS, לצורך המעבר.

בהתייחס לאופן יישום התקן על ידי תאגידים בנקאיים, המפקח על הבנקים הודיע לתאגידים הבנקאיים כי:

1. כוונתו לקבוע באופן שוטף הוראות ליישום תקנים ישראליים שמפרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, המבוססים על תקני ה-IFRS שאינם נוגעים לליבת העסק הבנקאי.
2. במחצית השניה של שנת 2009 יפרסם החלטתו לגבי מועד היישום של תקני IFRS הנוגעים לליבת העסק הבנקאי זאת כאשר הוא מביא בחשבון את תוצאות תהליך האימוץ של תקנים אלו בישראל מחד ואת התקדמות תהליך ההתכנסות בין תקני הדיווח הבינלאומיים ובין התקנים האמריקאיים מאידך.
3. לפיכך, בהתייחס לליבת העסק הבנקאי דוחות כספיים של תאגיד בנקאי הערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ימשיכו להיות ערוכים לפי התקנים האמריקאיים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור.

6. תקן חשבונאות מספר 23 בדבר הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה

בחודש דצמבר 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 23 בדבר הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה (להלן "תקן 23"). תקן 23 אינו מחייב ישויות שחוק ניירות ערך, התשכ"ח – 1968 לא חל עליהן, כמו כן התקן לא יחול על עסקה של צירוף עסקים תחת אותה שליטה.

בהתאם לתקן 23 נכס (למעט חריגים), שהועבר לישות מבעל השליטה בה יוצג בדוחות הכספיים של הישות לפי שווין ההוגן במועד ההעברה. הפרש כלשהו בין סכום התמורה שנקבע לנכס לבין שווין ההוגן ייזקף להון העצמי. כמו כן, נכס (למעט חריגים), שהועבר מהישות לבעל השליטה בה ייגרע מהדוחות הכספיים של הישות לפי שווין ההוגן כאשר ההפרש בין השווין ההוגן של הנכס לבין הערך בספרים במועד ההעברה ייזקף כרווח או כהפסד, וההפרש בין סכום התמורה שנקבע לבין שווין ההוגן של הנכס במועד ההעברה ייזקף להון העצמי.

בנוסף, תקן 23 קובע כי בעת נטילת התחייבות של הישות כלפי צד שלישי, במלואה או בחלקה, על ידי בעל השליטה, תגרע ההתחייבות מהדוחות הכספיים של הישות לפי שווין ההוגן במועד הסילוק כאשר ההפרש בין הערך בספרים של ההתחייבות לבין שווין ההוגן במועד הסילוק ייזקף כרווח או כהפסד וההפרש בין השווין ההוגן של ההתחייבות במועד הסילוק לבין סכום התמורה שנקבע ייזקף להון העצמי.

כמו כן, על פי תקן 23, הלוואה שניתנה לבעל השליטה או הלוואה שהתקבלה מבעל השליטה תוצג במועד ההכרה לראשונה בדוחות הכספיים של הישות כנכס או כהתחייבות, לפי העניין, על פי שווין ההוגן כאשר ההפרש בין סכום הלוואה שהתקבלה או שניתנה לבין שווין ההוגן במועד ההכרה לראשונה ייזקף להון העצמי. לאחר ההכרה לראשונה, תוצג הלוואה בדוחות הכספיים של הישות בעלותה המופחתת תוך ישום שיטת הריבית האפקטיבית למעט מקרים בהם בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים נדרשת הצגה בשווי הוגן.

תקן 23 יחול על עסקאות בין הישות לבין בעל השליטה בה שיבוצעו לאחר ה- 1 בינואר 2007 וכן על הלוואה שניתנה או שהתקבלה מבעל השליטה לפני מועד תחילת תקן 23 החל ממועד תחילתו. לתאריך פרסום הדוחות הכספיים טרם פורסמו הוראות המפקח על הבנקים. בנוגע לאופן אימוץ התקן על ידי תאגידים בנקאיים, אם בכלל.

רווח מאוחד מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
(במיליוני שקלים חדשים)

נספח א'

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו
ביום 31 במארס

2006   2007
(בלתי מבוקר)

26.9	30.8
7.4	-
36.6	18.7
<u>32.0</u>	<u>34.3</u>
102.9	83.8
-----	-----

א. בגין נכסים

מאשראי לציבור
מפיקדונות בבנק ישראל ומזומנים
מפיקדונות בבנקים
מאגרות חוב

ב. בגין התחייבויות

(59.8)	(35.2)
<u>(59.8)</u>	<u>(35.2)</u>
-----	-----

על פיקדונות הציבור

ג. בגין מכשירים נגזרים
הכנסות נטו בגין מכשירים
נגזרי ALM

2.6	0.1
-----	-----

ד. אחר

0.8	0.8
0.4	0.9
0.1	0.5
<u>1.3</u>	<u>2.2</u>
-----	-----

עמלות מעסקי מימון
רווח ממכירת אגרות חוב
בתיק הזמין למכירה, נטו
הכנסות מימון אחרות

<u>47.0</u>	<u>50.9</u>
<u>0.7</u>	<u>(0.1)</u>

סך כל הרווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים

מזה, הפרשי שער, נטו

הפרשה לחובות מסופקים - מאוחד
(במיליוני שקלים חדשים)
 (בלתי מבוקר)

נספח ב'

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במארס

<u>2006</u>			<u>2007</u>			
<u>סך הכול</u>	<u>הפרשה נוספת (1)</u>	<u>הפרשה ספציפית (2)</u>	<u>סך הכול</u>	<u>הפרשה נוספת (1)</u>	<u>הפרשה ספציפית (2)</u>	
22.7	6.0	16.7	22.2	5.5	16.7	יתרה הפרשה לתחילת התקופה
-----	-----	-----	-----	-----	-----	
0.3	-	0.3	1.1	-	1.1	הפרשה בתקופת החשבון
<u>(0.1)</u>	<u>(0.1)</u>	---	---	---	---	הקטנת הפרשה בתקופת החשבון
0.2	(0.1)	0.3	1.1	-	1.1	סכום שנזקף לדוח רווח והפסד
-----	-----	-----	-----	-----	-----	
-	-	-	-	-	-	מחיקות
-----	-----	-----	-----	-----	-----	
<u>22.9</u>	<u>5.9</u>	<u>17.0</u>	<u>23.3</u>	<u>5.5</u>	<u>17.8</u>	יתרת הפרשה לסוף התקופה

(1) כולל הפרשה כללית לחובות מסופקים.

(2) לא כולל הפרשה בגין ריבית על חובות מסופקים, לאחר שהחובות נקבעו כמסופקים.

דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ליום 31 במארס 2007
(במיליוני שקלים חדשים)
(בלתי מבוקר)

נספח ג'

סכומים מדווחים

<u>סך הכול</u>	<u>פריטים שאינם כספיים</u>	<u>מטבע חוץ (1)</u>	<u>צמוד למדד המחירים לצרכן</u>	<u>לא צמוד</u>	
					נכסים
2,426.6	-	448.4	1,332.1	646.1	מזומנים ופיקדונות בבנקים
4,388.1	-	34.6	1,361.2	2,992.3	ניירות ערך
1,710.7	-	-	91.6	1,619.1	אשראי לציבור
116.7	116.7	-	-	-	בניינים וציוד
<u>41.5</u>	<u>-</u>	<u>0.2</u>	<u>0.9</u>	<u>40.4</u>	נכסים אחרים
<u>8,683.6</u>	<u>116.7</u>	<u>483.2</u>	<u>2,785.8</u>	<u>5,297.9</u>	סך כל הנכסים
					התחייבויות
8,114.5	-	456.3	2,500.9	5,157.3	פיקדונות הציבור
0.3	-	-	-	0.3	פיקדונות הממשלה
<u>82.3</u>	<u>-</u>	<u>0.6</u>	<u>15.1</u>	<u>66.6</u>	התחייבויות אחרות
<u>8,197.1</u>	<u>-</u>	<u>456.9</u>	<u>2,516.0</u>	<u>5,224.2</u>	סך כל ההתחייבויות
486.5	116.7	26.3	269.8	73.7	הפרש
					מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>(29.1)</u>	<u>29.1</u>	מכשירים נגזרים ALM
<u>486.5</u>	<u>116.7</u>	<u>26.3</u>	<u>240.7</u>	<u>102.8</u>	סך הכול

(1) כולל מט"ח וצמודי מטבע חוץ. מורכב מנכסים והתחייבויות הצמודים לדולר אמריקני פרט לסך של 119.6 מיליון ש"ח בסעיף מזומנים ופיקדונות בבנקים, סך של 111.1 מיליון ש"ח בסעיף פיקדונות הציבור וסך של 0.1 מיליון ש"ח בסעיף התחייבויות אחרות במטבעות אחרים.

דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ליום 31 במארס 2006
(במיליוני שקלים חדשים)
(בלתי מבוקר)

נספח ג' (המשך)

סכומים מדווחים

<u>סך הכול</u>	<u>פריטים שאינם כספיים</u>	<u>מטבע חוץ (1)</u>	<u>צמוד למדד המחירים לצרכן</u>	<u>לא צמוד</u>	
					נכסים
4,586.0	-	420.2	1,667.9	2,497.9	מזומנים ופיקדונות בבנקים
2,102.1	-	31.0	778.3	1,292.8	ניירות ערך
1,361.3	-	-	100.0	1,261.3	אשראי לציבור
118.3	118.3	-	-	-	בניינים וציוד
<u>52.1</u>	<u>-</u>	<u>0.2</u>	<u>8.2</u>	<u>43.7</u>	נכסים אחרים
<u>8,219.8</u>	<u>118.3</u>	<u>451.4</u>	<u>2,554.4</u>	<u>5,095.7</u>	סך כל הנכסים
					התחייבויות
7,698.1	-	428.5	2,742.2	4,527.4	פיקדונות הציבור
3.5	-	-	-	3.5	פיקדונות הממשלה
<u>95.2</u>	<u>-</u>	<u>1.5</u>	<u>8.3</u>	<u>85.4</u>	התחייבויות אחרות
<u>7,796.8</u>	<u>-</u>	<u>430.0</u>	<u>2,750.5</u>	<u>4,616.3</u>	סך כל ההתחייבויות
423.0	118.3	21.4	(196.1)	479.4	הפרש
					מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>310.5</u>	<u>(310.5)</u>	מכשירים נגזרים ALM
<u>423.0</u>	<u>118.3</u>	<u>21.4</u>	<u>114.4</u>	<u>168.9</u>	סך הכול

(1) כולל מט"ח וצמודי מטבע חוץ. מורכב מנכסים והתחייבויות הצמודים לדולר אמריקני פרט לסך של 96.6 מיליון ש"ח בסעיף מזומנים ופיקדונות בבנקים, סך של 91.3 מיליון ש"ח בסעיף פיקדונות הציבור וסך של 0.1 מיליון ש"ח בסעיף התחייבויות אחרות במטבעות אחרים.

דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ליום 31 בדצמבר 2006
 (במיליוני שקלים חדשים)
 (מבוקר)

נספח ג' (המשך)

סכומים מדווחים

<u>סך הכל</u>	<u>פריטים שאינם כספיים</u>	<u>מטבע חוץ (1)</u>	<u>צמוד למדד המחירים לצרכן</u>	<u>לא צמוד</u>	
					<u>נכסים</u>
2,928.0	-	484.0	1,487.7	956.3	מזומנים ופיקדונות בבנקים
3,839.6	-	9.8	1,290.3	2,539.5	ניירות ערך
1,665.1	-	-	85.2	1,579.9	אשראי לציבור
118.2	118.2	-	-	-	בניינים וציוד
47.2	-	0.3	1.6	45.3	נכסים אחרים
<u>8,598.1</u>	<u>118.2</u>	<u>494.1</u>	<u>2,864.8</u>	<u>5,121.0</u>	סך כל הנכסים
					<u>התחייבויות</u>
8,068.1	-	469.5	2,648.8	4,949.8	פיקדונות הציבור
0.4	-	-	-	0.4	פיקדונות הממשלה
65.8	-	1.3	-	64.5	התחייבויות אחרות
<u>8,134.3</u>	<u>-</u>	<u>470.8</u>	<u>2,648.8</u>	<u>5,014.7</u>	סך כל ההתחייבויות
463.8	118.2	23.3	216.0	106.3	<u>הפרש</u>
					<u>מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:</u>
-	-	-	30.6	(30.6)	מכשירים נגזרי ALM
<u>463.8</u>	<u>118.2</u>	<u>23.3</u>	<u>246.6</u>	<u>75.7</u>	סך הכול

(1) כולל צמודי מטבע חוץ. מורכב מנכסים והתחייבויות הצמודים לדולר אמריקני מלבד 113.9 מיליון ש"ח בסעיף מזומנים ופיקדונות בבנקים, סך של 0.1 מיליון ש"ח בסעיף נכסים אחרים, סך של 106.3 מיליון ש"ח בסעיף פיקדונות הציבור וסך של 0.4 מיליון ש"ח בסעיף התחייבויות אחרות במטבעות אחרים.

מגזרי פעילות
סכומים מדווחים
 (במיליוני שקלים חדשים)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במארס						נספח ד'
2006 (בלתי מבוקר)			2007 (בלתי מבוקר)			
סה"כ	שוק ההון	קמעונאי	סה"כ	שוק ההון	קמעונאי	
47.0	-	47.0	50.9	-	50.9	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים הכנסות תפעוליות ואחרות
39.5	16.8	22.7	41.6	17.0	24.6	
86.5	16.8	69.7	92.5	17.0	75.5	סך ההכנסות
0.2	-	0.2	1.1	-	1.1	הפרשה לחובות מסופקים
13.4	2.2	11.2	12.3	2.6	9.7	רווח נקי לא כולל רווח מפעילות בלתי רגילה
16.5	16.5	-	0.4	-	0.4	רווח מפעילות בלתי רגילה
29.9	18.7	11.2	12.7	2.6	10.1	רווח נקי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006
 (מבוקר)

סה"כ	שוק ההון	קמעונאי	
186.1	-	186.1	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
158.8	61.5	97.3	הכנסות תפעוליות ואחרות
344.9	61.5	283.4	סך ההכנסות
0.7	-	0.7	הפרשה לחובות מסופקים
50.4	7.3	43.1	רווח נקי לא כולל רווח מפעילות בלתי רגילה
18.1	16.5	1.6	רווח מפעילות בלתי רגילה
68.5	23.8	44.7	רווח נקי